DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 27, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, SAUSIS – JANUARY 27, 1995 Nr. 18

Čečėnijoje sulaikytas šnipas – ne lietuvis

Vilnius, sausio 14 d. (LR) – Rusijos kontražvalgyba Čečėnijoje sulaikė asmenį, Vladimir Sosnovską, kuris buvo pavadintas ,,Lietuvos šnipu". Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje Lietuvos Saugumo departamento generalinis direktorius Jurgis Jurgelis pareiškė, kad sulaikytojo tikroji pavardė yra Vladimir Zaforovičius Aismin-Musa, jis turi nemažai pavardžių ir nėra Lietuvos Respublikos pilietis.

Pasak Krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus, remiantis archyvo medžiaga ir dirbusių žmonių informacija, toks asmuo Lietuvos krašto apsaugos sistemoje niekad nedirbo.

Rusijos visuomenės informacijos priemonės išplatino žinią, jog Rusijos federalinė kontražvalgybos tarnyba Čečėnijoje sugavo Lietuvos Krašto apsaugos departamento (tokios institucijos šalyje jau nėra) karininką Vladimir Sosnovską, rinkusį žvalgybinę informaciją apie Rusijos karinius dalinius Čečėnijoje. Ši informacija, esą, buvo perduodama samdinių grupėms iš Baltijos šalių ir Ukrainos, kariaujančioms Dž. Dudajevo pusėje.

Krymo totorių judėjimo pirmininko pav. Refat Čiubarov informavo, kad Čečėnijoje sulaikytas ,,lietuvių šnipas" nėra Krymo totorių judėjimo koordinatorius, kaip buvo teigiama.

Spaudos konferencijoje Vilniuje J. Jurgelis išvardijo net keturias panašias pavardes, kuriomis ,,šnipas" prisistatinėdavo. Rusijos kontražvalgybai jis prisistatė moters, su kuria gyveno Vilniuje, pavarde. Sosnovsko pavarde jis pasivadino, kai buvo antrą kartą sulaikytas už valkatavimą, tačiau tada Vilniaus pareigūnai jį demaskavo.

Krašto apsaugos ministras L. Linkevičius pareiškė, kad Lietuvos specialiosios tarnybos Čečėnijoje ,,jokių operacijų neatlieka ir savo žmonių nesiunčia". Ministro nuomone, šia plačiai garsinama akcija norima atitraukti pasaulio žvilgsnį nuo Čečėnijos. V. Aismin-Musa 1991 m. Krašto apsaugos departamentui siūlė savo paslaugas, teigdamas, kad turi žinių apie sovietų karinius dalinius, tačiau buvo išaiškintas kaip provokatorius.

Buvęs Krašto apsaugos departamento vadovas bei Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius pareiškė, kad tokių panašių asmenų į juos kreipėsi ne vienas.

J. Jurgelis, perskaitęs keletą ištraukų iš V. Aismin-Musa biografijos (gimęs Turkijoje, pasą gavęs Gruzijoje, į Lietuvą atvykęs per Lenkiją, baigęs KGB mokyklą Astrachanėje), tvirtino, jog tai yra ,,avantiūristiška natūra". Pirmojo sulaikymo už valkatavimą metu Vilniuje jis prisistatė kaip Krašto apsaugos ministerijos darbuotojas, vėliau bandė simuliuoti psichiškai nesveiką žmogų. Antro sulaikymo metu V. Aismin-Musa buvo nugabentas į išblaivinimo įstaigą ir, kadangi buvo nelegaliai atvykęs į Lietuvą, buvo nutarta jį išsiųsti iš Lietuvos ir uždrausti atvykti į šalį penkerius metus. J. Jurgelio duomenimis, ,,šnipas" gyveno Vilniuje moters, su kuria žiauriai elgėsi, išlaikomas. Jis yra vedęs Rusijoje ir turi paauglį sūnų.

Krašto apsaugos ministras, paklaustas ar, Rusijai nuolat skelbiant apie samdinius iš Baltijos šalių Čečėnijoje, valstybinės krašto apsaugos tarnybos palaiko šiuo klausimu kokius nors ryšius, jis atsakė, jog rimtų kontaktų nebuvo. Tačiau jis žino, kad iš Baltijos šalių su minėtų tarnybų žinia niekas nebuvo pasiųstas į Čečėniją.

Balta rožė ant geležinkelio bėgių į nacių koncentracijos stovyklą Auschwitz primena tos stovyklos kalinių išvadavimo 50-ąsias metines, ketvirtadienį ir penktadienį švenčiamas dviejuose miestuose – Lenkijoje Oswiecim mieste, kur buvo pati stovykla, ir Izraelyje, Yad Vašem paminkliniame muziejuje. Iškilo kontroversija, kadangi lenkai, užaugę Sovietų okupacijos metais nežinoję, kad ten žuvo ne tik žydai, bet ir labai daug lenkų, nori iškilmėse minėti ir ten žuvusius lenkus. Žydai, bijodami, kad čia, kur iš žuvusiųjų 1.5 milijonų žmonių 90% buvo žydai, nebūtų sumenkintas žydų tautos skriaudos dydis, nutarė atskirą minėjimą rengti Izraelyje. Iškilmėse Lenkijoje tarp daugelio Rytų Europos šalių prezidentų dalyvauja Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, Amerikos delegacijai vadovauja Wiesenthal centro vadovas, buvęs šios stovyklos kalinys Elie Wiesel ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Richard Holbrooke.

Atlyginimas už lojalumą viršininkui

Vilnius, sausio 18 d. (LR) – Dvylika Lietuvos Seimo narių išsiuntė paklausimą Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui ir ministrui pirmininkui Alfonsui Šleževičiui, kuriame klausiama: ,,Ar jūs dar esate įsitikinę, kad Vytautas Skuodis yra tinkamas savo užimamoms pareigoms?" (V. Skuodis yra Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorius).

Seimo narių abejonės šiuo klausimu kilo po to, kai V. Skuodis parašė raštą vienam iš centro darbuotojų, E.R. Stancikui, dėl jo tinkamumo užimamos pareigoms. Šiame, 1994 m. gruodžio 29 d. rašytame dokumente, centro direktorius praneša E. Stancikui, kad nuo gruodžio 6 d. jam bus mokama du kartus mažesnė priemoka prie pagrindinio atlyginimo bei paaiškinama, jog tai motyvuojama tuo, kad jis atsisakęs raštu patvirtinti savo lojalumą dabartiniam skyriaus vadovui.

Remdamiesi šiuo raštu, Seimo nariai minėtame paklausime prašo ministro pirmininko ir Seimo pirmininko paaiškinti, ,,ar reikalavimas darbuotojui raštu patvirtinti lojalumą savo viršininkui neprieštarauja įstatymams bei valstybės pareigūno etikai". Paklausime taip pat prašoma pasakyti savo nuomonę dėl ,,nuostatos, kad atlyginimas (priemoka) priklauso ne nuo darbuotojų kvalifikacijos bei pareigingumo, o nuo jo lojalumo viršininkui".

Komentuodamas situaciją, Genocido centro direktorius Vytautas Skuodis pareiškė, kad šiuo metu centro darbui kenkia ,,ir išorės priešai, ir vidaus". Prie pastarųjų jis priskyrė E. Stanciką bei dar keletą darbuotojų. ,,Jie vykdo B. Gajausko ir A. Stasiškio nurodymus, eina išvien su piketuotojais, nors aš jiems moku atlyginimus", sakė centro vadovas.

Vėliau jis paaiškino, kad E. Stancikui priemoka prie atlyginimo buvo sumažinta už ,,šiurkštų darbo drausmės pažeidimą". E. Stancikas ir dar septyni centro darbuotojai, V. Skuodžio teigimu, jau ketvirtas mėnuo nepripažįsta naujai paskirto vieno iš Genocido tyrimo centro skyrių vadovų, istoriko V. Brandišausko. Be to, pasak V. Stanciko, minėti septyni darbuotojai vietoj V. Brandišausko savo vadovu išsirinko E. Stanciką.

Tai sužinojęs, centro direktorius pasiūlė visiems darbuotojams savo parašais patvirtinti, jog pripažįsta V. Brandišauską tikruoju viršininku. Dauguma tai padarė, o atsisakiusiems vėliau buvo siūloma tai padaryti individualiai, tačiau jie vistiek nesutiko.

Atsakydamas į klausimą, kodėl ,,už šiurkštų darbo drausmės pažeidimą" E. Stanciko neatleido iš darbo, V. Skuodis teigė, kad atleisti būtų galima, jei jis padarytų ką nors labai blogo, o už drausmės pažeidimą, jo nuomone, galima pareikšti papeikimą, griežtą papeikimą ar laikinai sumažinti atlyginimą.

Paklaustas, ar pripažinus naująjį vadovą atlyginimai centro darbuotojams vėl bus padidinti, Vytautas Skuodis atsakė: ,,Taip, nes kitos priežasties nėra, visi jie dirba normaliai".

Bus priimtas valstybinės kalbos įstatymas

Vilnius, sausio 25 d. (Elta) – Lietuvos Seimas ateinančią savaitę priims Valstybinės kalbos įstatymą. Pasak Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko Broniaus Genzelio, komitetuose ir frakcijose sutarta, jog plenariniame posėdyje šiam klausimui bus skirta tiek laiko, kiek reikės visam įstatymui priimti.

Šį įstatymą buvo tikėtasi priimti žymiai anksčiau, tačiau nebuvo spėta apsvarstyti papildomai pateiktų pasiūlymų. Kai kurie lenkų frakcijos nariai pasak B. Genzelio, norėjo, kad būtų įtvirtinta dvikalbystė. Jis užtikrino, kad tokie pasiūlymai net nebus svarstomi.

Įstatymas nustato lietuvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, vartojimą viešajame gyvenime, jos apsaugą, kontrolę ir atsakomybę už valstybinės kalbos pažeidimus. Tačiau įstatymas nereglamentuoja Lietuvos gyventojų neoficialaus bendravimo ir religinių bendruomenių bei asmenų, priklausančių tautinėms bendrijoms, renginių kalbos.

Visos Lietuvos Respublikoje veikiančios institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos raštvedybą, apskaitos, atskaitomybės, finansinius bei techninius dokumentus turės tvarkyti valstybine kalba. Išimtis, galimas dalykas, kol kas bus padaryta Ignalinos atominei elektrinei. Tačiau tokios išimtys bus griežtai reglamentuojamos vyriausybės nutarimais, pažymėjo Bronius Genzelis.

Valstybine kalba vyks teismo procesai, ja turės būti sudaromi visi Respublikos fizinių ir juridinių asmenų sandoriai. Įstatyme bus nustatyta, kad Lietuvoje viešieji užrašai daromi valstybine kalba. Ši norma laikinai einančios Valstybinės kalbos komisijos pirmininkės pareigas Danguolės Mikulėnienės nuomone, turėtų padėti išguiti masiškai miestus ir net kaimus užplūdusius užrašus, ir ypač reklamą, svetimomis kalbomis.

Bus peržiūrimos reabilitacijos bylos

Vilnius, sausio 25 d. (Elta) – Ateinančią savaitę Vilniuje bus peržiūrimos bylos jau reabilituotų asmenų, kurie buvo įtariami bendradarbiavimu su nacių valdžia II Pasaulinio karo metais. Šių bylų medžiagą iš naujo peržiūrės bendra Lietuvos ir Izraelio ekspertų grupė.

Pernai Izraelio teisingumo ministerija išreiškė nepasitikėjimą Lietuvos kompetentingomis institucijomis, tiriančiomis reabilitacijos bylas. Buvo sutarta, kad šią problemą gali išspręsti bendras abiejų šalių ekspertų darbas.

Lietuvai šiame darbe atstovaus Teisingumo, vidaus reikalų ministerijų, Generalinės prokuratūros, Archyvų direkcijos ir galbūt Aukščiausiojo Teismo specialistai. Iš Izraelio atvyks teisėjai, advokatai, Jeruzalės muziejaus ir mokslinio centro žydų tragedijai tyrinėti bei Vyzentalio centro, tiriančio žydų tautos naikinimo aplinkybes darbuotojai.

Tėvynės Sąjunga dalyvaus rinkimuose

Vilnius, sausio 25 d. (Elta) – Pareiškimus bei reikalingus dokumentus dalyvauti kovo 25 d. įvyksiančiuose savivaldybių rinkimuose pateikė Lietuvos Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Jie žada keisti kandidatų sąrašus visuose 56 miestuose ir rajonuose, pateikiant pilnus kandidatų sąrašus, t.y. tiek, kiek numatyta rinkti savivaldybių tarybų narių.

Pagal įstatymą sąraše negali būti įrašyta mažiau, nei 5 kandidatai ir ne daugiau, kaip nustatytas mandatų skaičius, pridėjus dar penkis.

Savivaldybių tarybų narių skaičius miestuose ir rajonuose nustatytas priklausomai nuo gyventojų skaičiaus. Iš viso turėtų būti išrinkta 1,488 savivaldybių tarybų nariai.

Tėvynės sąjunga, ketvirtoji politinė partija, pateikusi Vyriausiajai rinkimų komisijai pareiškinius dokumentus. Prieš tai juos įteikė Tautos pažangos partija, LDDP ir Lietuvos laisvės sąjunga.

Kubilius vadovaus konservatorių rinkimų kampanijai

Vilnius, sausio 17 d. (BNS-AGEP) – Seimo Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcijos seniūnas Andrius Kubilius patvirtintas savivaldybių rinkimų Tėvynės Sąjungos partijos kampanijos vadovu. Kaip pranešė Seimo opozicijos spaudos atstovė, tokį sprendimą priėmė Tėvynės Sąjungos valdyba. Audrius Kubilius, kuriam 38 metai, Seimo nariu išrinktas daugiamandatėje apygardoje pagal Sąjūdžio koalicijos sąrašą.

Visagine pasibaigė valstybinės kalbos išmokimo terminas

Vilnius, sausio 11 d. (LR) – Sausio 1 d. baigėsi Valstybinės kalbos įstatymo numatytos šio įstatymo taikymo Visagino mieste lengvatos. Įstatymas formaliai įsigaliojo ir čia, rašo ,,Lietuvos rytas".

Visagine lietuviškai kalbėti, tuo labiau rašyti, kol kas nemoka daugelis darbininkų, prekybininkų, kitų aptarnavimo sferų darbuotojų, sakė ,,Lietuvos rytui" Ignalinos rajono kalbos tvarkytoja Leta Kalinauskaitė. Dar praėjusių metų pabaigoje Visagino miesto visuomeninių organizacijų atstovai nusiuntė laišką Seimo vadovybei, prašydami pratęsti valstybinės kalbos įvedimo terminą. Valstybinės kalbos įstatymo pataisų klausimą numato nagrinėti Seimas.

„Pratęsti Valstybinės kalbos įstatymo įvedimo Visagino mieste terminą nėra jokios prasmės, mano L. Kalinauskaitė. Nuo to padėtis nė kiek nepasikeis. Jeigu jau kas nesimokė lietuviškai dešimt metų, tai nepramoks jos ir per pusmetį ar metus".

1993 metais Ignalinos rajono kalbos pakomisėje lietuvių kalbos egzaminą laikė 859 žmonės, išlaikė 772. Pernai laikė 1,121, išlaikė 994. Daugumos išlaikiusiųjų egzaminą žinios atitinka elementariausius, pirmos kategorijos kalbos mokėjimo reikalavimus. Bet ir tai jau esą neblogai.

Jau ne pirmi metai Visagine veikia Kalbų mokymo centras, kuriam vadovauja Elena Čekienė. Ji „Lietuvos rytui" sakė, kad centre lietuvių kalbos šiuo metu mokosi 40 grupių, apie 600 žmonių. Aktyviausi – prekybininkai, gydytojai. E. Čekienė irgi mano, kad Valstybinės kalbos įstatymo įvedimo termino pratęsti nereikėtų. Kas visai nemoka lietuviškai, gali samdyti vertėją. Per brangu – tegu mokosi pats. Tuo labiau, kad jokių stebuklingų sugebėjimų čia nereikia. Reikia tik didelio noro.

E. Čekienė teigė, kad lietuvių kalbos mokymą labai palankiai vertina Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius Viktoras Ševaldinas.

Atominė elektrinė apmoka joje dirbančių žmonių mokymo išlaidas, perka vadovėlius, kitas mokymo priemones, netgi šratinukus ir sąsiuvinius. Tiesa, pats direktorius Energetikos ministerijoje reikalui esant kalba rusiškai, bet kai klausosi kitų, vertėjo jam nereikia.

Trečios lietuvių kalbos mokėjimo kategorijos egzaminus sėkmingai išlaikė daugelis aukštesniųjų Visagino miesto valdžios pareigūnų, tarp jų ir vyriausybės atstovas Visagine V. Ščiurovas.

„Gimtasis kraštas" eis „Dienos" priedu

Vilnius, sausio 14 d. (LR-AGEP) – „Gimtasis kraštas", kurio moto – „Savaitraštis Lietuvai ir išeivijai", tapo savaitiniu „Dienos" (buv. „Tiesos") laikraščio priedu. Naujo laikraščio „Lietuvos" žiniomis, savaitraščio ir dviejų aukštų „Gimtojo krašto" redakcijos pastato Vilniaus centre savininku tapo „Dienos" redaktorius Rytis Taraila už 80,000 dolerių. „Diena" pranešė, kad „Gimtasis kraštas" įsigytas už 75,000 litų (beveik 19,000 dol.).

Pasak „Dienos", „Gimtasis kraštas" merdėjo, nes „neturėjo naujų kūrybinių idėjų, savo vizijos kitų spaudos organų kontekste, darbingo kolektyvo nei pagaliau redaktoriaus". Tapęs „Dienos" savaitiniu priedu, „Gimtasis kraštas" kol kas bus tokio pat formato ir turinio kaip iki šiol, bus bandoma išsaugoti kažkada populiarų savaitraštį Lietuvai ir išeivijai.

Siūloma neberemti žemės ūkio

Vilnius, sausio 18 d. (LR) – Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Pasaulio Banko viceprezidentu Wilfred Thalwitz, organizacijos patarėja Rūta Jacoby ir atstovu Baltijos šalyse Lars Jeurlings.

Lietuvos vadovas apibūdino krašto dabartinę būklę, kuri, jo nuomone, nėra labai puiki, tačiau yra pastebima tam tikru teigiamų poslinkių. Infliacija 1994 m. sudarė 45 proc. Tai yra daug, tačiau, kita vertus, palyginti su situacija prieš porą metų, dabartiniai rodikliai mažesni 30 kartų.

Svečiai buvo informuoti, kad Rusija bando uždaryti rinką Lietuvai. Kaip to patvirtinimas buvo paminėti faktai apie dvigubus muitus prekėms, įvežamoms iš Lietuvos.

Į retorinį Pasaulio Banko viceprezidento klausimą, ką reikėtų daryti, norint išjudinti Lietuvos ekonomiką ir ją stabilizuoti, Algirdas Brazauskas atsakė, kad bendrasis vidinis produktas, preliminariais apskaičiavimais, šiais metais išaugo 2-3 proc. 1992-1993 m. bendrasis vidinis produktas sumažėjo 12 proc., o 1994-1995 metais jis turėtų būti didesnis.

Pasaulio Banko atstovams pasiteiravus, ką reikėtų daryti, kad Lietuvos Bankas taptų savarankiškas ir turėtų nepriklausomą kasą, prezidentas atsakė, jog pagal dabar veikiantį Lietuvos Banko įstatymą minėta organizacija dirba laisvai ir niekas jų gyvenimo nereguliuoja.

Svečiai siūlė naudoti valiutines lėšas energetiniams ištekliams pirkti. Tačiau, jų nuomone, ne visas išlaidas pvz., remonto ir kitas, reikėtų įvardyti kaip energetinių išteklių pirkimą.

Pasaulio Banko atstovai siūlė jokiu būdu neremti žemės ūkio. Jų teigimu, viską turi lemti laisvos kainos ir konkurencija. Į tai A. Brazauskas atsakė, jog Lietuvoje taip ir yra. Kaip sakė prezidentas, žemės ūkio problemos jam labai rūpi, tačiau dabartinė situacija susiklostė per kelerius metus, kai jis pats buvo opozicijoje.

Dvidešimties metų patirtį pramonės srityje turintis Pasaulio Banko viceprezidentas pastebėjo, kad Lietuva, palyginti su kitais likimo broliais – buvusiomis Sovietų Sąjungos valstybėmis, iš ekonominės krizės brenda greičiausiai.

KALENDORIUS

Sausio 27 d.: Šv. Angelė Merici (1474-1540), pal. Jurgis Matulaitis (1871-1927); Angelė, Jonas, Ilona, Auksuolis, Vėjūnė. 1927 m. mirė pal. ark. Jurgis Matulaitis.

Sausio 28 d.: Šv. Tomas Akvinietis, Bažnyčios mokytojas (1225-1274); Petras, Karolis, Leonidas, Nijolė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŠALFASS PRANEŠA

KĖGLIAVIMO PIRMENYBĖS

1995 m. Š. Amerikos lietuvių kėgliavimo (Bowling) pirmenybės vyks kovo 11 d., šeštadienį, Seaway Lane, 30300 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio (rytiniame Clevelando priemiestyje). Tel. 216-944-4646.

Pirmenybės bus pravestos derinant su 10-ju Clevelando LSK „Žaibo" metiniu „Draugystės turnyru", vykstančiu tą pačią dieną.

Varžybos bus komandinės ir individualinės. Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai. Dalyvių amžius neapribotas. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės žaidėjams.

Varžybų formatas, tvarkaraštis ir kitos detalės bus paskelbtos.

Dėl papildomų informacijų — kreiptis į varžybų vadovą, šiuo adresu; **Algis Nagevičius, 7702 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH 44130. Tel. 216-845-4954.**

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1995 m. ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės vyks balandžio 29-30 d. Hamiltone, Ont. Vykdo — Hamiltono LSK „Kovas".

Varžybos numatomos pravesti šiose klasėse: jaunių B (1979 m. gimimo ir jaunesnių), jaunučių C (1981 m. gim. ir jaun.), jaunučių D (1983 m. gim. ir jaun.) ir jaunučių E (1985 m. gim. ir jaun.).

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 1995 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose bei turėti grynai mergaičių komandas.

Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta **iki š.m. vasario 28 d. imtinai,** pas rengėjus, šiuo adresu:

Arvydas Šeštokas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5. Tel. 905-829-2289.

Pasibaigus preliminarinei registracijai bus paskelbta galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos.

Pilnesnes informacijas gauna ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai dėl informacijų prašomi kreiptis į Arvydą Šeštoką.

VYRŲ SENJORŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1995 m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks balandžio 1 ir 2 d., Detroite, Mich. Vykdo — Detroito LSK „Kovas".

Senjorų klasės amžius yra 35 m. ir vyresni, pagal žaidėjų amžių 1995 m. gruodžio 31 d. Kitaip tariant, senjorų klasei priklauso gimusieji 1960 m. ir vyresni.

Preliminarinė komandų registracja privalo būti atlikta **iki š.m. vasario 10 d. imtinai** pas rengėjus, šiuo adresu:

Algis Rugienius, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302-1511. Tel. **810-642-7049.** Faksas — tas pats.

Po preliminarinės registracijos bus paskelbtas galutinis varžybų formatas ir kitos tolimesnės informacijos.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams bei kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 1995 m. ŠALFASS-gos registraciją.

Šios pirmenybės vykdomos jau 4-tą kartą. Ankstyvesni laimėtojai buvo: 1983 m. — Clevelando „Žaibas", 1993 m. — Čikagos ASK „Lituanica" ir 1994 m. — Hamiltono „Kovas".

ŠALFASS-gos Centro valdyba

Australijos Lietuvių 44-tos Sporto šventės atidarymo eisenoje žygiuoja šaunusis Sydnio „Kovas".

44-JI SPORTO ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

Ši sporto šventė vyko Adelaidėje, kartu su 18-siomis Australijos lietuvių dienomis. Kai Lietuvoje ir Amerikoje Kalėdų šventės švenčiamos žiemą, pas mus būna pats vidurvasaris; saulutė šildo, puikūs vandenynų paplūdimiai vilioja visus, o mes — lietuviai važiuojame švęsti savųjų Lietuvių dienų, sporto švenčių, meno, teatro, dainų, tautinių šokių, skautų ir kitų festivalių bei pasirodymų. Tai būna tikra lietuviškoji šventė ir savaitę besitęsiantis lietuvių pabendravimas.

Nuo pat švenčių pradžios Adelaidėje galėjai sutikti tautiečių ne tik iš visos Australijos; čia svečiavosi New Yorko lietuviai krepšininkai, Vilniaus „Armonikos" ansamblis, užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, PLB pirmininkas Bronius Nainys, solistė V. Rakauskaitė ir prof. A. Štromas iš JAV, gausūs svečiai iš Lietuvos, Amerikos ir Europos.

Šventė buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis St. Francis Xavier katedroje, kurias koncelebravo vysk. P. Baltakis, Adelaidės arkivyskupas L. A. Faulkner ir kiti kunigai. Giedojo jungtinis choras. Po sportininkų pietų, Forestville stadione vyko oficialus šventės atidarymas.

Pilnutėlei salei svečių stebint, lietuviškam maršui skambant, įžygiavo Melbourno „Varpo", Geelongo „Vyčio", Sydnio „Kovo", Brisbanės „Baltijos", New Yorko krepšininkai ir Adelaidės „Vyčio" sportininkai. Vedami vėliavnešių, nešančių Lietuvos, Australijos ir mūsų sporto švenčių vėliavas, gražiai ir tvarkingai uniformuoti sportininkai išsirikiavo prieš tribūną, kurioje buvo mūsų ir užsienio svečiai, konsulai ir šios vietovės burmistrė.

Atidarymo iškilmėms vadovavusiam (buv. žymiam Adelaidės „Vyčio" sportininkui) V. Ramonaičiui pasveikinus dalyvaujančius sportininkus, žodį tarė „Vyčio" sporto klubo pirmininkė I. Petkūnaitė. ALFAS pirm. A. Laukaitis savo sveikinimo žodyje džiaugėsi matydamas tokį gausų jaunų, jau trečios kartos sportininkų, kartu su savo tėvais, dalyvavimą šioje šventėje. Pasveikinęs sportininkus, šventės rengėjus ir svečius, ALFAS pirmininkas pakvietė tarti žodį vysk. P. Baltakį ir PLB pirm. Br. Nainį. Vysk. P. Baltakis ir Br. Nainys, abu buvę geri sportininkai, džiaugėsi, kad po 45-rių metų lietuvių sportinis gyvenimas Australijoje klesti. Palinkėję laimės sporte ir varžybose, abu svečiai buvo palydėti gausiais visų dalyvių plojimais.

Adelaidiškei sportininkei A. Verbylaitei perskaičius sportininkų priesaiką, Adelaidės veteranų tautinių šokių šokėjų grupė gražiai pašoko kelis šokius. Daina, šokiu ir gyvu žodžiu visus pradžiugino vilniškis „Armonikos" ansamblis. Šventę oficialiai atidarė šios vietovės burmistrė, pasidžiaugdama čia gyvenančių lietuvių kultūriniais ir sportiniais pasiekimais. Iškilmės buvo baigtos Australijos ir Lietuvos himnais.

Šventės krepšinis

Krepšinio varžybos buvo gausiausios ir populiariausios. Tuoj po atidarymo pirmosios varžybos vyko tarp šeimininkų — Adelaidės „Vyčio" ir svečių iš New Yorko vyrų komandų. Amerikiečiai šiose varžybose žaidė svečių teisėmis ir jiems laimėjimų taškai nebuvo skaitomi. Gan karštame ore, salėje be vėsinimo, žaisti buvo nelengva, ypač svečiams, atvykusiems iš žiemos į mūsų karštą vasarą. Tačiau jau iš pat pradžių matėsi niujorkiečių geresnis susižaidimas, kamuolių perdavimas ir paskiri metimai. O šeimininkų pusėje jautėsi jaudinimasis, labai blogi baudų metimai ir pats žaidimas buvo prastesnis. Pirmąsias šventės rungtynes laimėjo amerikiečiai 47:25.

Svečiai per visus susitikimus pasirodė labai gražiai ir suklupo tik prieš varžybų nugalėtojus — Melbourno „Varpą" 41:50. Šios rungtynės jau nuo pat pradžios buvo labai kietos, rezultatui keičiantis tai vienos, tai kitos komandos naudai. Varpiečiai per visą žaidimą išlaikė savo komandos didelį greitį, gražius prasiveržimus, kas antrame puslaikyje nulėmė jų laimėjimą. Gal kiek sunkesnę kovą amerikiečiai turėjo prieš Sydnio „Kovą". Tačiau koviečiai, kad ir labai gražiai žaisdami, padarė nemažai klaidų, blogai mėtė baudas ir pralaimėjo 37:44.

Labai įdomios ir įtemptos rungtynės buvo tarp Melbourno I ir Sydnio I komandų. Nuo pat pirmųjų minučių vyko labai kietas žaidėjų dengimas ir ilgai nebuvo pasiekta jokių rezultatų. Pačiose paskutinėse žaidimo sekundėse varpiečiai dar vedė vienu tašku, tačiau, jiems padarius klaidą, du koviečiai prasiveržė prieš krepšį ir vieną varpietį. Čia, susijaudinęs kovietis, pasuodamas kamuolį savo laisvam draugui, atidavė jį tiesiai į priešininko rankas, kas ir leido jiems rungtynes laimėti vieno taško skirtumu, O po rungtynių draugai šį laimėjimą paskaitė kaip didžiausią šventės „jackpotą".

Moterų krepšinyje be didesnės konkurencijos jau 12-tą kartą laimėjo Sydnio kovietės. Tiek vyrų, tiek ir merginų krepšinio komandose matėsi labai gražaus prieaugio, tačiau, stebint kitus klubus, „Kovo" valdybai reikia labai rimtai susirūpinti savo vaikų prieaugiu, nes, jei Adelaidėje, Melbourne ir net Geelonge klubai surinko labai gražų būrį vaikų, pradedant 10 metų amžiaus, tai Sydnyje to nėra. Reikia labai susirūpinti, nes vaikų čia tikrai nemažai.

Jaunių ir jaunučių varžybos buvo įdomios ir gražios, ypač pačių mažiausių, kai mamos ir tėveliai, ragindami savuosius vaikus, jaudinosi daugiau už pačius žaidėjus. Pačios paskutinės (po uždarymo) vyko vyrų krepšinio rungtynės tarp mūsų lietuvių rinktinės ir Adelaidės universiteto. Pasipuošę naujomis ir tikrai labai gražiomis uniformomis, su kuriomis jie atstovaus Australijai Lietuvoje, mūsų vyrai žadimą pradėjo labai atsargiai, tačiau, jau po kelių minučių, jie darė pirmuosius metimus. Nors mūsų rinktinės žaidėjai, turėję kasdien po kelias rungtynes, buvo gerokai pavargę, tačiau aikštėje jie to nerodė ir gražiai kovojo prieš aukštokus australus. Visą pirmąjį puslaikį vedė mūsų vyrai ir jį baigė savo naudai 24:19. Rungtynių antroji dalis labai įtempta. Australai visais būdais bandė santykį gerinti, tačiau mūsų rinktinė kovojo kietai ir, griausmingai remiami gausios publikos, rungtynes laimėjo 50:47.

Patys žaidynių krepšinio rezultatai buvo mažoki tik dėl to, kad turint tiek daug komandų, laikas buvo nestabdomas. Bendroje išvadoje — turime labai gražaus prieaugio ir jis daro gražią pažangą, tik reikia jo neapleisti.

Krepšinio laimėtojai

Vyrų krepšinio: 1. Melbourno „Varpas" I, 2. Sydnio „Kovas" I, 3. Melbourno II.

Moterų krepšinio: 1. Sydnio „Kovas" I, Geelongo „Vytis" ir 3. Adelaidės „Vytis.

Jauniai iki 18 m.: 1. Melbournas, 2. Adelaidė, 3. Sydnis.

Jauniai iki 16 m.: 1. Melbournas, 2. Adelaidė, 3 Melbournas II.

Jauniai iki 14 m.: 1. Geelongas, 2. Sydnis, 3. Adelaidė.

Jaunučiai iki 10 m.: Adelaidė, 2. Melbournas, 3. Adelaidė II.

Mišrūs iki 18 m.: 1. Sydnis, 2. Melbournas.

Mišrūs iki 13 m.: 1. Geelongas, 2. Melbournas, 3. Sydnis.

Mišrūs iki 12 m.: 1. Geelongas, 2. Melbournas, 3. Adelaidė.

Veteranai: 1. Adelaidė, 2. Melbournas.

Rinktinės

Vyrų: E. Ragauskas, D. Sadauskas, P. Gustafson, P. Šumskas, M. Venclovas, T. Zdanius, L. Kasperiūnas, C. Zdanius, B. Foster, L. Pocius. Treneris: P. Andriejūnas.

Moterų: N. Opulskytė, M. Jaunutytė, A. Petkūnienė, I. Petkūnaitė, R. Rupinskaitė, D. Dičiūnaitė, A. Venclovaitė, M. Vaičiurgytė, L. Jablonskytė, I. Ankutė, L. Šliogerytė. Trenerė: S. Gustafson.

Jaunių: D. Jaunutis, D. Visockis, P. Malinauskas, A. Jaunutis, A. Luke, A. Firinauskas, L. Špokevičius, A. Meiliūnas, K. Levickis. Treneris: M. Mačiulaitis.

Henriko Šalkausko medalius, kaip pavyzdingiausi ir geriausi žaidėjai gavo:

Vyrų: B. Foster (Sydn.) merginų: D. Dičiūnaitė (Sydn.) ir jaunių: D. Jaunutis (Adel.).

Krepšinio varžybas labai gražiai pravedė A. Jaunutis ir R. Rupinskaitė.

Ant. Laukaitis

(Bus daugiau)

Futbolas Čikagoje

PIRMASIS „LITUANICOS" TAŠKAS

Čikagos „Lituanicos" futbolininkai trečiose salės futbolo pirmenybių rungtynėse pagaliau išsikovojo pirmąjį tašką. Jie sausio 15 d. vykusiame susitikime lygiomis (2-2) sukovojo su ukrainiečių „Wings" klubu.

Šį kartą „Lituanicos" vyrai atrodė žymiai geriau negu ankstesnėse dvejose rungtynėse, nors ir varžovai buvo kiek menkesni, tačiau jie pajėgė dvejose ligšiolinėse rungtynėse sukovoti lygiomis prieš gana stiprias komandas (šios buvo jų trečiosios lygiosios iš eilės). Pirmieji įvartį pelnė „Wings", tačiau Gytis Kavaliauskas išlygino. Tada varžovai vėl pasekmę persvėrė savo naudai, o tas pats G. Kavaliauskas vėl įmušė išlyginamąjį įvartį. Prieš pat rungtynių pabaigą tiek „Wings", tiek „Lituanica" turėjo po gerą progą įvarčiui pasiekti, tačiau rezultatas liko nepasikeitęs.

Komandos vadovas Gediminas Bielskus paskutinėse keliose rungtynėse išbandė naujus žaidėjus, kuriuos pririnko iš kolegijų, jų tarpe yra neblogų futbolininkų. Dalis jų, atrodo, „Lituanicoje" užsiliks ir iki pavasario. Kai „Lituanicai" vėl reikės išeiti į lauką, gal bus sukomplektuota visai pajėgi vienuolikė.

Kitos praėjusio sekmadienio Metropolitan lygos „major" divizijos komandų rungtynės baigėsi taip: „Cracovia" - „Kickers" 3-3, „Maroons" - „Eagles" 2-2, „Croaton" - „Green-White" 2-1, „United Serbs" - „Pegasus" 6-2.

Sausio 29 d. nebus rungtyniaujama, nes tą dieną vyks vadinamas „Supper Bowl" (amerikietiško futbolo finalas), o dėl šių rungtynių Amerikoje apmiršta visas kitas sportinis (ir nesportinis) gyvenimas.

* * *

Šią vasarą Lietuvoje bus Penktosios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, į kurias „Lituanica" yra numačiusi siųsti gal net tris komandas: vyrų, veteranų ir jaunių. Kaip žinome, prieš ketvertą metų panašiose žaidynėse Lietuvoje „Lituanica" dalyvavo su dvejomis komandomis.

Dėl įvairių priežasčių čia negalės vykti dalis „Lituanicos" nuolatinių žaidėjų, tad reikalinga paspirtis iš kitų vietovių. Teko girdėti, kad įvairiuose miestuose yra po vieną, kitą neblogą lietuvį futbolininką, kurie „Lituanicos" sudėtyje gal norėtų rungtyniauti Lietuvoje. Ne apie visus juos žinome dėl būtų gera, kad jie patys atsilieptų ir praneštų apie norą vykti į minėtas žaidynes. Vyrų ir jaunių žaidėjai turėtų telefonuoti Gediminui Bielskui — 708-422-8376, o veteranų — Jonui Žukauskui, tel. 708--579-0529. Yra laukiama susidomėjusiųjų greito atsiliepimo, nes norima galimai greičiau apie vykstančiuosius pranešti Lietuvai.

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo" prenumeratą atsilyginama iš anksto

	Metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadieninio laida	$160.00	$85.00	
Paprastu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00	$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KUR SAVO AŠARAS PALIKS ČEČĖNAI?

Tikroji kančių istorija

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Prieš daugiau kaip tris dešimtis metų visame laisvame pasaulyje didelę sensaciją sukėlė knyga „Palik ašaras Maskvoje", kurią parašė a.a. Algirdas L. Nasvytis pagal Sibiro tremtinės Barboros Armonienės pasakojimą. Tai tikrovinė, liūdna, bet laimingai užsibaigusi istorija. Tos laimingos pabaigos priežastimi buvęs Danutės Armonaitės neįtikėtinai drąsus žygis. 1958 metais prie Amerikoje iškilmingai sutikto Sovietų Sąjungos vado Nikitos Chruščiovo ji Pittsburge prisiartino ir su ašaromis maldavo, jam net pabučiuodama ranką, kad jos motiną ir brolį išleistų iš Lietuvos ir leistų susijungti su išskirta šeima — Amerikoje gyvenančiu vyru bei dukra. Tas nuostabus jaunos merginos žygis pasklido viso pasaulio žiniasklaidoje, o Nikitai nieko daugiau neliko, kaip tik teigiamai atsakyti į jos prašymą, kad pasauliui pasirodytų „humaniškas ir teisingas".

Danutės žygis buvo plačiai aprašomas spaudoje ir rodomas televizijoje, bet daug laiko praėjo, iki jos svajonės išsipildė. Po dvejeto metų ir daugelio vargų pagaliau su sūnumi atvykus į Ameriką, Barbora maloniai sutiko viską išpasakoti Algirdui Nasvyčiui ir 1960 metų vidury išėjo knyga anglų kalba „Leave your Tears in Moscow". Jos santrauka ėjo per du populiariausio Amerikos žurnalo „Life" numerius ir buvo išversta į daugelį pasaulio kalbų, o taip pat į arti dešimt Azijos kalbų. Ji randama visose didžiosiose Amerikos bibliotekose ir buvo įtraukta į aukštesniųjų mokyklų skaitytinų knygų sąrašus. Ne vien lietuviai tą knygą skaitė ir vertino, ji buvo plačiai skaitoma ir komentuojam įvairiuose pasaulio kraštuose. Armonų šeimos išardymo priežastimi buvo prasidėjęs Sovietų Sąjungos — Vokietijos karas ir Lietuvos okupacija. Amerikos lietuvių šeimoje gimęs Jonas Armonas, viešėdamas Lietuvoje, pamilo ir vedė Barborą, ją atsivežė į Ameriką. Kelis metus pagyvenę Clevelande, kur gimė sūnus ir dukra, 1935 metais jie grįžo į Lietuvą ir nutarė joje pasilikti ūkininkauti. Kai užsienio piliečiams pasidarė pavojinga likti okupuotoje Lietuvoje, Jonui Armonui ir jo vaikams Amerikos konsulatas leido grįžti į Ameriką, bet to leidimo nedavė Barborai, nes ji nebuvo Amerikos pilietė. Jonas Armonas šventai tikėjo, kad, pasiekęs Ameriką, lengvai išrūpinsiąs savo žmonos atvykimui reikalingus dokumentus. 1940 metų rugpjūčio 8 dieną Jonas su dukrele Danute išvyko į Ameriką, su motina palikęs sūnelį, nes ji nenorėjusi likti viena. Taip prasidėjo Armonų šeimos dvidešimties metų Golgota: „politkalinės" kančios, priteista 25 metų bausmė, tardymai, reikalavimai „prisipažinti", grasinimai...

Kai neseniai atsirado maloni proga atnaujinti pažintį su Barbora Armoniene ir jos šeima, ji man padovanojo naują „Palik ašaras Maskvoje" knygos laidą, 1993 metais išleistą „Minties" leidyklos Vilniuje. Nors turiu autoriaus autografuotą knygos originalą, bet metų eigoje daug kas pasimiršo. Pavarčiusi dailiai išspausdintą su daugybe nuotraukų knygą, neiškenčiau jos vėl neperskaičiusi ir buvau iš naujo sukrėsta... Staiga kilo mintis: kur savo ašaras paliks čečėnai, atskirti nuo pasaulio, mažai kam žinomi, bet tik naudingi tuo, kad spaudai ir televizijai duoda progą padaryti sensacingų ir šiurpių nuotraukų... Kas iš Jelcino išmaldaus gelbėti sužeistus, badaujančius, griuvėsiuose ir siaube gyvenančius čečėnų vaikus? Kas sustabdys tos narsios ir už savo laisvę kovojančios tautelės genocidą?

Skaitydama Barboros Armonienės prisiminimus ir išgyvenimus, nuo šeimos atskirtos dvi dešimtis metų, iš naujo išgyvenu tremties kančias ir terorą. Esame susipažinę su už milžinišką sumą leidžiama, iškraipyta Lietuvos kančių istorija, parašyta sovietijoje išsimokslinusių istorikų. Dabar reikia vėl perskaityti „Palik ašaras Maskvoje", nes tai autentiškas ir įtikinantis pasakojimas, su tikromis pavardėmis, vardais datomis ir vietovardžiais. Vaizdžiai aprašomas tremtinių gabenimas gyvuliniuose vagonuose be maisto, trokštančius be vandens ir nuo oro stokos, be jokios sanitarinės ar medicinos pagalbos, nors toje vadinamoje „istorijoje" tremtiniams (joje ne tremtiniai, bet „perkeldinamieji asmenys") neva buvę duodama pinigų nusipirkti maisto, net samdyti privačias kajutes laivuose, o vaikai buvę aprūpinami pienu... Sausakimšuose vagonuose buvo ir senelių, ir kūdikių, ir be jokios pagalbos gimdančių moterų, nebuvo nei kur vystyklų išskalauti. Sukrečia ir kitų sanitarinių problemų sprendimas.

Gyvenimas Sibire, jei tai galima pavadinti gyvenimu, buvo tik siaubinga egzistencija, kai, lydimos ginkluotų sargybinių su šunimis, moterys be šiltos aprangos ar avalynės, buvo pėsčiomis varomos per giliausias pusnis kirsti Sibiro miškų, rauti kelmus, tiesti kelius. O ką bekalbėti apie net šunims netinkamą maistą ir gyvenamas patalpas, kartais jomis dalinantis su žmogžudėmis ir kriminalistėmis, kurios neapkentė „politkalinių" ir įvairiais būdais jas skriaudė, net atimdamos lovą, „patalynę", vogdamos jų skurdžių drabužių likučius. Mirtis Barborai kartais atrodė kaip išsilaisvinimas...

Sovietijoje išsimokslinusių istorikų parašytos Lietuvos kovų ir kančių istorijos propaguotojai turėtų perskaityti tą knygą, kurioje vaizdžiai, įtikinančiai aprašomas brutalus ir žvėriškas niekuo nenusikaltusių tremtinių traktavimas gyvuliniuose vagonuose, sugriaunant „dokumentuotą" mitą.

„Palik ašaras Maskvoje" turėtų vėl tapti populiaria knyga užsienio lietuvių tarpe, juo labiau, kad nuo pirmos laidos praėjo daug metų. Abejonės nėra, kad tos knygos yra jų lentynose. Per tą laiką priaugo naujos kartos, kurios mažai težino tikrą mūsų tautos kančios istoriją. Skaitymas autentiško pasakojimo, neperkrauto „oficialiais dokumentais", skaitytojui padaro žymiai gilesnį įspūdį už „moksliškai" parašytas knygas, ypač tuo atveju, jei jų turinys nėra paremtas realybe, tik pozityviai ir subjektyviai „dokumentuoja" tai, kas privalo likti popieriuje, bet neturi jokios realios vertės.

Armonų šeimos tragedija vis tik susilaukė laimingos pabaigos. Kai apsiašarojusią žmoną pasitiko jos vyras, jis ją guodė sakydamas: „Palik ašaras Maskvoje". Kur savo ašaras paliks vargšai čečėnai? Teko patirti, kad Kanados lietuviai viešai demonstravo prieš Rusijos kruviną Čečėnijos invaziją. Užsienyje gyvenantys baltiečiai ir kitų kadaise pavergtų tautų kilmės asmenys turėtų įtakoti savo vyriausybes, kad jos spaustų Jelciną ir reikalautų sustabdyti agresiją. Grozno gatvėse mėtosi pagalbos nesulaukią sužeistieji ir nelaidojami lavonai, bet toji narsi tautelė vis dar sėkmingai kovoja ir nepasiduoda. Ar negėda Kremliui?

BALTIJOS VALSTYBĖS IR ČEČĖNIJA

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Didesni Vokietijos dienraščiai išspausdino platų AP (Associated Press) agentūros pranešimą, pavadindami ji „Baltai jungiasi su Dudajevu". Kodėl? Žinių agentūra perkelia skaitytojus į 1991 m., kada Sovietų Sąjunga į Baltijos valstybės siuntė vis daugiau ir daugiau sovietinės kariuomenės, norėdama baltiečiams parodyti, kas yra tų kraštų valdovas. Tačiau 1991 m. sausio mėn. čečėnas generolas atsisakė klausyti Maskvos įsakymų. Tokiu būdu Tartu miestui pavyko išvengti kraujo praliejimo, kokio susilaukė Lietuvos sostinė Vilnius. Tad visiškai suprantama, kad baltiečiai visuomet jaus dideles simpatijas ir dėkingumą už jo tokį kilnų žingsnį.

Pasirodo, kad gen. D. Dudajevas nuo 1988 iki 1991 m. buvo Tartu įgulos viršininkas, kartu būdamas ir tautinio judėjimo liudininkas Baltijos valstybėse, o po perversmo prieš Gorbačiovą Lietuvai, Latvijai ir Estijai išsilaisvinus iš sovietinio jungo. D. Dudajevas, po to įvykio Tartu u-to prof. L. Mall pasakė, kad baltiečių pavyzdžiu eis ir čečėnai. Jis galvojo, kad Čečėnijos laisvės kova taip pat pasibaigs be kraujo praliejimo.

Kitos nuomonės yra Lietuvos prezidentas prof. Vytautas Landsbergis (vokiečiai V.L. visuomet vadina prezidentu) pasakydamas: „Baltijos valstybių atveju Vakarų pasaulis rusams pasakė, kad prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją draudžiama naudoti prievartą ir jėgą". Toliau V. Landsbergis: „Čečėnijos klausimu Vakarų pasaulio ženklas yra — imkite šį kraštą, nepanaudodami didelio kraujo praliejimo".

Kad Vakarų pasaulis Čečėniją apleido, plačiai kalbama Baltijos valstybėse, tad bent simpatijom norima išreikšti paramą gen. Dudajevui. Tartu miesto meras pasakė, kad tik D. Dudajevo dėka Tartu mieste nebuvo pralietas nė vieno esto kraujas (garsus posakis — Estija kovos už laisvę iki... paskutinio lietuvių kario!), o Latvijos parlamento narys Juris Sinka agentūros atstovui pareiškė, kad čečėnai turi apsisprendimo teisę.

Ar vien tik simpatijas reiškia baltiečiai čečėnams? Nieko panašaus! Jie džiaugiasi kiekvienu rusišku nepasisekimu, matydami tam tikrą naudą ir savo valstybėms. Latvis J. Sinka sako: „Rusija, su savo nesustabdomais imperialistiniais refleksais yra stipriu argumentu Baltijos valstybėms greitu laiku įsijungti į NATO arba Europos Sąjungos narių eiles".

Dienraščių kelionių puslapiai spausdino Lietuvos pasiuntinybės Bonnoje pranešimą, kad, vykstant į Lietuvą, muitinėse vizos nebus išduodamos,bet iš anksto turi būti gautos Bonnoje. Trijų mėnesių apsistojimui Lietuvoje viza kainuoja 35 markės (apie 25 dol.), penkiom markėm pigiau už ankstyvesnę.

Vokietijos paštas išleido 1 markės pašto ženklą su „Franz Radziwill" pavarde, gimimo ir mirties 1895-1983 datom bei pilies ir miestelio atvaizdu. Vienoje vokiečių mažojoje enciklopedijoje yra įtraukta tik „Radziwill" pavardė (Radvila) pažymint, kad tai lietuvių-lenkų didikų šeima. Reikia spėti, kad Franz (Pranas) Radziwill yra Wilhelmo (1845-1911) sūnus, paskutinių trijų Vokietijos imperatorių adjutantas. Tikiu, kad daugiau žinių rasiu savo artimiausio miesto bibliotekoje.

Amerikiečių karių dienraštis „The Stars and Stripes" (egz. kaina 50 c.) sausio mėn. 15 d. atžymėjo Hamiltone įvykusias uždarų patalpų lengvosios atletikos varžybas bei 800 m. nugalėtoją Ritą Paulavičienę — „Lithuania", tačiau priskirdamas Hamiltoną ne Ontario, bet Naujosios Škotijos provincijai. Klaidas daro ir vokiečiai, kartais lauko teniso atstovę latvę Neiland priskirdami Lietuvai.

Danutė Bindokienė

Kalbėjo gražiai, bet...

Amerikos žiniasklaida praėjusį trečiadienį porai valandų prisivertė nusigręžti nuo teismo procedūros Kalifornijoje ir skyrė dėmesį prez. Bill Clinton kalbai į tautą. Jau gerokai anksčiau pradėta spėlioti, ką jis pasakys, kur stengsis nuraminti balsuotojų nepasitenkinimą Vašingono vyriausybės darbu ir užsitikrinti sėkmingesnius likusius dvejus prezidentavimo metus.

Balsuotojai savo nepasitenkinimą demokratų partijos daugumos valdžia (įskaitant prezidentu) parodė pernai rudenį, atiduodami balsus už respublikonus. Po 40 metų pertraukos pirmą kartą kapitoliuje vėl įsivyravo respublikonų persvara, todėl prezidentui buvo svarbu peržiūrėti praėjusių metų veiklą ir „paramstyti" silpnąsias vietas, kad iš demokratų galimybių būsimuose rinkimuose 1996 m. neliktų tik skeveldrų krūva.

Reikia pripažinti, kad Bill Clinton yra įtikinantis kalbėtojas. Klausytojai jo kalbą priėmė šiltai, negailėjo plojimų, net ir pagerbimo atsistojimu. Šiuo atveju reakcija buvo panaši ir demokratų, ir respublikonų pusėje.

Nėra abejonės, kad jis stengėsi parodyti daug geros valios, žadėjo kooperuoti su naujai respublikonišku Kongresu bei Senatu ir įtikinti gyventojus, kad yra pasiryžęs įgyvendinti „naująją sandarą" su kraštu, panaikinti susidariusį nepasitikėjimą jo vadovavimu savoje šalyje ir užsienio politikoje. Tačiau tai, be abejo, pareikalaus daug daugiau pastangų negu gražūs žodžiai per televiziją.

Prezidentas savo labai ilgoje kalboje (1 val. ir 20 min.!) paminėjo pagrindines sritis, į kurias žadėjo kreipti ypatingą dėmesį. Viena opiausių — pašalpa vargstantiems. Šiuo metu JAV daugiau kaip 14 mil. žmonių gauna nuolatinę pašalpą, kas sudaro apie 22.3 bil. dol. išlaidų per metus. Respublikonai turi daug siūlymų, kaip šelpiamųjų skaičių apkarpyti. Nors Clinton pasisakė prieš „apkarpymą", bet konkretaus pakaitalo pašalpų sistemos pertvarkymui nepasiūlė.

Praėjusiuose balsavimuose buvo pasisakyta prieš nelegalius imigrantus ir jiems teikiamas valstybines paslaugas. Prezidentas siūlė kompiuterizuotą sistemą, kuri palengvintų darbdaviams greitai ir tiksliai sužinoti, ar darbo ieškantysis yra legaliai į šį kraštą atvykęs. Illinois valstija pirmoji išmėgins tos sistemos veiksmingumą.

Prezidentas pabrėžė švietimo svarbą, todėl siūlysiąs, kad universitetų bei kolegijų mokslapinigius būtų galima atmesti nuo federalinių mokesčių. Bus stengiamasi daugiau lengvatų teikti vidurinia-jai gyventojų klasei ne vien mokesčių, bet ir kitose srityse. Pirmųjų dvejų prezidentavimo metų didelė nesėkmė buvo nepriimti visuotinės sveikatos apdraudos planai, stipriai propaguojami prezidento žmonos Hillary Rodham Clinton. Nors bandymas nepavyko, bet prezidentas vis tiek žadėjo ilgainiui įvesti apdraudą visiems gyventojams, labiausiai vaikams, kad jie galėtų pasinaudoti visomis medicinos paslaugomis.

Galbūt, kaip niekad anksčiau, Amerika susiduria su labai kebliomis užsienio politikos problemomis. Rusija ir Čečėnija, Šiaurės Korėja, Bosnija, Haiti, Kuba, Ruanda, Somalija, Kinija, Meksika... Būtų gera tikėti, kad per ateinančius dvejus metus prezidentas ir jo kabinetas parodys tvirtesnį stuburkaulį, kai reikės daryti svarbius sprendimus užsienio politikoje, ypač Rusijos atžvilgiu.

Krašto viduje aštrią problemą sudaro nusikaltimai, šaunamųjų ginklų kontrolės stoka, narkotikų prekyba. Nors per dvejus metus policijos skaičius padidintas 100,000 naujų žmonių, nusikaltimai nemažėja, arba bent tokia yra gyventojų nuomonė (statistika kiek nuo tos nuomonės skiriasi). Čia kaltinama ir žiniasklaida, kad per daug koncentruojasi į nusikaltimų reportavimą ir tuo būdu baugina žmones. Prezidentas žadėjo daugiau kalėjimų, stipresnių bausmių nusikaltėliams, griežtesnės ginklų kontrolės, minėjo ir kitas įprastąsias priemones, kurios iki šiol nebuvo labai veiksmingos. Tačiau, išklausiusi gražios kalbos, tauta laukia konkrečių darbų.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

4

— Žinokis, — pasakė. — Užrašysiu, kaip sakai, o ką jie darys, tai jau ne mano reikalas. Galiu tik pasakyti, kad abiem ir tamstai, ir man, būtų daug geriau, jeigu atiduotum iš pirmo pareikalavimo, — ir nebelaukdamas mano jau kažin kelinto užsigynimo, išmetė stikliuką, pasakė: „Gana!" ir paklausė, kur gyvena Deveikis.

— Žinau, kad gyvena kažin kur pamiškėj, bet nė sykio nebuvau, — pridėjo. — Ar tamsta žinai?

— Žinau. Galiu nuvesti, — pasakiau.

Kai susėdom į brikelę ir ėmėm dardėti dar tebedrėgnais laukų kelučiais, viršininkas vėl prašneko:

— Kartais sunku net suprasti. Kad ir Deveikis. Rodos, žmogus kaip žmogus: ir patikimas, bet va, vieną šautuvą atnešė, o kitą paslėpė. Vis tebegalvoja,kad gali daryti, kaip visada. Jis paslėpė, o kaimynas atėjo ir pasakė, kad paslėpė. Pasakė ir kaip paslėpė. Gerai, kad aš toks. Kas reikia — reikia, bet kur galima — galima ir ne visiškai pagal raidę. Man pranešė, kad paslėpė, aš galėjau toliau pranešti, kad paslėpė, ir kas būtų buvę? Žmogus per savo kvailumą gal ir ilgam atsisėstų. Tai ir pačiam sakau: o jeigu kas matė ir pranešt̃u, nežinau, kaip išsisuktumėm. Su tais taip neišsišnekėsi kaip su anais. Jiems danties neužkalbėsi. Tuoj liaudies priešas, ir baigta.

Šnekėdamas vis žvilgčiojo į mane, o aš tyčia leidau jam savo netikėjime pašusti ir tada pasakiau:

— Būk ramus, niekas nepraneš.

— Kartais ir labai artimi žmonės praneša.

— Ne tą, ko nebuvo ir nėra.

— Žinau, kad kietas esi. Žinokis. Dėl manęs tai neturėjai ir neturi, o su kitais, kaip išmanai. Čia ne aš vienas. Partorgas liepė atimti, tai ir atvažiavau.

Gal dar būčiau, ką sakęs, bet su paskutiniais žodžiais įsukom į Deveikių kiemą.

Vos sustojom, Deveikis, matyti, nieko gera iš mūsų apsilankymo nesitikėdamas, iškišo galvą pro priemenės duris ir sustojo, lyg nesiryždamas: eiti pasitikti ar nusispjauti ir trauktis atgal trobon. Pagaliau apsisprendęs išėjo į kiemą, nieko nepasakė, tik, gainiodamas akis į mane ir milicijos viršininką, mėgino šypsotis. Per porą naujos valdžios mėnesių jau buvo suvokęs, kad valdžia geram į namus nevažinėja, o viršininkas, net labos dienos nepaminėjęs ir iš vežimėlio nesirengdamas lipti, paprašė šautuvo.

— Šautuvo? — nustebo Deveikis. — Juk savo medžioklinį jau aną savaitę nunešiau ir padaviau milicininkui. Ar jis nepasakė?

— Pasakė. Aną jau atidavėm kartu su visais kitais. Bet dabar sužinojom, kad turi dar kitą.

— Kitą? Na iš kur dabar tos žinios, — veide šypsnys susimaišė su rūpesčiu. — Aš jokio šautuvo...

— Na, na, na, na, — neleido baigti viršininkas. — Nedaryk nereikalingo rūpesčio man, o sau kas žino ko. Aš žinau, net kur jį slepi.

— Na tai tau, — skėstelėjo rankomis ir gal kiek pyktelėjęs pridėjo. — Slepiu? Tai kurgi jį slepiu?

Viršininkas net nešyptelėjo.

— Ogi klėtyje ant užlų. Gal ir dabar dar sakysi, kad neturi?

Deveikis garsiai nusikvatojo.

— Tą zuikių sugriaužtą?! Nepalaikykite už bloga, bet jį užrodydamas koks juokdarys norėjo tik pasijuokti. Ne ką nors pažeminti, bet tik pasijuokti.

Viršininkas ne tik nesijuokė, bet net nešyptelėjo. Jis atvažiavo šautuvo ir šautuvą turėjo gauti. Pilnas orumo ir iš brikelės išlipo. Turbūt iš partorgo buvo gavęs tikresnį įsakymą.

Deveikis, vis tebesijuokdamas, abu nusivedė į klėtį, pasistojo ant aruodo krašto, pagraibė ant užlų ir iš po kokių skudurų ištraukė šautuvą, dvivamzdį, seną, pakulų prieplaka užkemšamą, variniu kapseliu uždegamą. Pamėgino atlenkti gaiduką, bet kažin kiek metų netepta, nežiūrėta spyna buvo užrūdijusi ir gaidukas nejudėjo nė iš vietos, pamėgino kitą, ir tas taip pat, o medžio, kurin buvo susodintos geležys, kaip ir nebuvo. Atrodė, kad jį kažin kas graužte nugraužė ligi pat geležų.

— Ar taukuose įmirkytas buvo, kad žiurkės taip apgraužė? — nejučia paklausiau.

— Ne žiurkės. Ko jos medį grauš, — jau kiek surimtėjęs, atsakė Deveikis. — Zuikiai. Kaip pirmai sakiau, taip ir buvo. Jie ant mano prosenelio labai supyko ir taip suėdė. Jeigu nebūtų spėjęs į trobą įsmukti, ir jį patį būtų gal taip sudoroję. Niekas neišlaiko, nebeatrenka ir nežino, kiek metų čia mėtosi. Kaip čia pasakyti — laikom, kaip sako, senos pasakos, o gal ir teisybės, palikimą. Ir, ponas, atsiprašau, drauge viršininke, matai, koks čia šautuvas ir kam jis vertas. Kas užrodė, tik pasijuokti norėjo. Nesakau, kad iš tamstos, bet iš tų, kurie tokius įsakymus duoda.

Bet milicijos viršininkas net nešyptelėjo ir labai rimtai pasakė:

— Tegaliu jums pasakyti, kad tie laikai, kai iš valdžios galima buvo šaipytis, praėjo. Darbininkų valdžia viską daro iš pagrindų. Galiu pasakyti, kad daro viską taip, kaip gera valdžia turi daryti, tik gal kiek laiko praeis, kol visi tą supras. O jeigu ir nesupras, tai bent pripras.

Pasakė ir padėjo šautuvą į brikelį.

— Tai vešies? — šyptelėjo Deveikis.

— Toks įsakymas. O kaip aš jiems parodysiu, kad čia nebe šautuvas.

— Viršininkas jau ėmė vadeles į rankas, bet dar atsisuko.

— Tavo vietoje būdamas, pagalvočiau, kada žiotis, kada užsičiaupti. Važiuoji? — atsuko akis į mane.

— Pasikieminėsiu. Dėkui už pavėžinimą, — dar pridėjau. Staiga praėjo noras su tuo žmogum, kur važiuoti.

Kai viršininkas išvažiavo, Deveikienė užpuolė vyrą, kam žiojasi, kur nereikia. Esą ką žinai, kam jis išplepės, ką girdėjęs, o gal ir kam nereikia praneš. Pirma buvo žmogus, ką žinai dabar.

Deveikis negalvojo, kad jis pasidarytų išdaviku. Niekada nebuvo įdavikas, tik kai iš eilinio policininko staiga į viršininkus įšoko, tai ir šneka, kad taip reikia. Stengiasi neprarasti vietos.

Man irgi taip atrodė, bet po Deveikienės žodžių vis tiek sunerimau. Net pagailo, kam pasilikau. Būčiau kartu išvažiavęs, viskas būtų kitaip paaiškėję. Kai tebūtumėm tik dviese, jis gal būtų atsivėręs ir atvirai pasakęs, ką galvoja apie tokius valdžios įsakymus ir kaip pats jaučiasi, juos vykdydamas, ypač atimdamas tokius susenusio kažin kieno nuanuotus, greičiausiai kalvio daryto šautuvo griaučius. Bet negi imsi šaukdamas vytis, tai pasilikau pasidalyti tuo, ką išvykęs mačiau ir girdėjau, ir sužinoti, ko čia dar nespėjau išgirsti. Nejučia nuo šių dienų apšnekėjimo kalba nukrypo į šautuvą ir į anų, seniai užmirštų dienų atsiminimus. Deveikienė priminė Ipatėlį, kurį kažin kokie įvykiai buvo man visiškai iš atminties ištrynę. Į Ipatėlį, geriausią mano vaikystės, o gal net ir viso gyvenimo, bičiulį. Besišnekant su ja, jis atsivėrė, ne — jis šokte iššoko, kaip iš staiga atsivėrusios kokios, ligi šiol buvusios užburtos skrynios. Jos viršus staiga atsidarė ir iššoko pagyvenęs žmogus, bet labai žvaliomis akimis ir smagiu veidu. Smagiu tai smagiu, bet taip susikaupiančiu, kad akių negali atitraukti, nes jame matai viską gyvą, spurdantį, bėgantį, dievažin ką darantį, viską, viską, kas tik jam iš burnos žodžiais biro. Žinau, kad visa tai pakartoti galėtų tik tokio talento žmogus kaip Ipatėlis, bet vis dėlto... Turėdamas laiko, mėginsiu, o kas kada skaitys, tegu atleidžia.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

SUSIKAUPIMO DIENOS

Clevelando Dievo Motinos parapijoje gavėnios susikaupimo dienas praves kun. Jonas Boruta, S.J. Susikaupimo dienos bus balandžio 9, 10, 12 dienomis.

VASARIO 16-osios MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 77 metų sukaktis bus minima sekmadienį, vasario 19 d. sekančia tvarka:

10 val. ryte — šv. Mišios Dievo Motinos parapijos bažnyčioje; prieš Mišias — vėliavų pakėlimas prie laisvės paminklo.

10:30 val. ryte — šv. Mišios Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

4 val. p.p. — Iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos salėje. Kalbą pasakys Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas Mykolas Abarius iš Detroito. Meninę dalį atliks Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos ir Dievo Motinos parapijos chorai, vadovaujami muz. Ritos Kliorienės.

Įėjimas — 3 dol. auka išlaidoms padengti, vaikams veltui.

Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rengia ALT Clevelando skyrius ir LB Clevelando apylinkė.

TARYBOS PAREIGŪNAI

Praėjusį sekmadienį Clevelando Šv. Jurgio parapijos tarybos posėdyje buvo išrinkti 1995 metams šie pareigūnai: pirmininkė Virginija Juodišiūtė-Ribinski, pirmininkės pavaduotojas dr. Antanas Bacevičius, sekretorė Marija Hudgins ir iždininkas Algirdas Matulionis. Kiti tarybos nariai yra: Stepas Juodvalkis, Kristina Kasulaitytė, Walteris Salaikas, Kęstutis ir Liucija Tamošiūnai ir Marija Trainauskaitė.

T. G.

DAYTONA BEACH, FL

ĮSTEIGTA TĖVYNĖS SĄJUNGOS-LK SENIŪNIJA

Tėvynės sąjungos-Lietuvos konservatoriai stengiasi ir užsienio lietuvių telkiniuose organizuoti savo skyrius. Tokių skyrių jau esama didesniuose JAV lietuvių telkiniuose, jų tarpe ir Floridoje.

Š.m. sausio 15 d. dr. Sigita Ramanauskienė, Daytona Beach, FL, į savo namus sukvietė būrelį Tėvynės sąjungai-Lietuvos konservatoriams prijaučiančius žmones pasitarti, kaip šiame telkinyje išvystyti platesnę veiklą, teikiant moralinę ir finansinę paramą Tėvynės sąjungai-Lietuvos konservatoriams.

Dr. Sigita Ramanauskienė painformavo, kad pats skyrius veikia Miami, o kituose telkiniuose organizuojami pagalbiniai vienetai, seniūnijomis vadinami. Taigi ir Daytona Beach, FL, jau nuo praėjusių metų vasaros, iniciatorių — dr. Sigitos Ramanauskienės, Kazimiero Barūno, Vandos Bagdonienės, Eduardo Senkaus pastangomis tokia seniūnija egzistuojanti, tik dabar tenka formaliai sutvarkyti seniūnijos įsteigimą, išrinkti valdybą. Seniūnijos veikla — rūpintis padėti Tėvynės sąjungai-LK Lietuvoje, teikiant visokeriopą paramą, ypač dabar, Lietuvoje artėjant savivaldybių rinkimams.

Pasitarimo dalyviai (11 asmenų) įstojo į seniūniją, susimokėjo nario mokestį ir išrinko seniūnijos valdybą: seniūnė — dr. Sigita Ramanauskienė, padėjėjas Kazimieras Barūnas, iždininkė Vanda Bagdonienė.

Buvo perskaitytas Tėvynės sąjungos-LK prašymas finansiniai jų veiklą paremti ir iš JAV lietuvių prašoma 62,000 dol., kurie būsią naudojami savivaldybių rinkimams, apmokant lankstinukų spausdinimą, propagandos išlaidas spaudoje, TV ir radijo.

Kazimieras Barūnas detaliai išaiškino Tėvynės sąjungos-LK susiorganizavimą Lietuvoje, aptarė programą, tikslus, ypač siekiant laimėti rinkimus. Panagrinėjo įstatus. Siūlė šias idėjas remti.

Dr. Sigita Ramanauskienė aptarė seniūnijos būsimą veiklą, planus organizuojant paramą. Numatoma suruošti renginius lėšoms telkti.

Atrodo, kad mūsų telkinyje yra ir daugiau Tėvynės Sąjungos-LK veiklai pritariančių. Užsimojimai gražūs, manoma, kad ir jų įgyvendinimas bus sėkmingas, nes šio darbo imasi ryžtingi žmonės.

DAR VIENERIUS METUS UŽBAIGUS

Daytona Beach Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas vyko jau Naujųjų 1995 m. sausio 8 d.

Pradžioje Prince of Peace parapijos bažnyčioje vyko lietuvių pamaldos. Šv. Mišias aukojo kun. Ričardas Grasso. Jis pasveikino pamaldų dalyvius su Naujaisiais metais, palinkėjo visiems laimės ir sveikatos, pastebėdamas, kad šiose pamaldose dalyvauja jau mažiau žmonių. Choras „Sietynas", vadovaujamas muz. Antano Skridulio, giedojo gražias kalėdines giesmes, praturtindamas pamaldas.

Skaitymus atliko nuolatinis skaitytojas Kazimieras Barūnas, tikinčiųjų malda prašydamas visiems Aukščiausiojo palaimos.

Po pamaldų salėje vyko klubo narių metinis susirinkimas.

Klubo pirmininkas Jonas Daugėla pasveikino susirinkimo dalyvius, pasidžiaugė šio telkinio lietuvių bei keletos organizacijų gražiu sugyvenimu, veikla. Prisiminė 1994 metais amžinybėn išėjusius klubo narius — R. Barūną, A. Ilekį, J. Kapčių ir S. Purienę ir jų šviesų atminimą pagerbėme susikaupimo minute.

Metiniam susirinkimui pirmininkauti pakvietė Vytautą Abraitį, o sekretore F. Dippel.

Vytautas Abraitis, padėkojęs už pasitikėjimą, pranešė, kad šis susirinkimas, pagal įstatus, teisėtas; perskaitė darbotvarkę, kurią susirinkimas priėmė.

Praėjusių metų klubo narių metinio susirinkimo protokolą, parašytą Marytės Šarauskienės, jai negalint dalyvauti, perskaitė valdybos vicepirm. Aniceta Mažeikienė. Protokolas išsamiai parašytas ir be pastabų susirinkimo priimtas.

Klubo pirmininkas Jonas Daugėla aptarė gana sėkmingą praėjusių metų klubo veiklą. Pažymėjo, kad telkinyje veikia ir kitos organizacijos — Lietuvių Bendruomenės apylinkė, ALT sąjungos skyrius, choras „Sietynas", Lietuvių fondo įgaliotinis, BALFo skyrius. Šios organizacijos įneša į telkinio gyvenimą įvairumo, veiklos. Klubo nariai aktyviai dalyvauja ir čia minėtose organizacijose. Klubas metų eigoje suruošia Lietuvos nepriklausomybės, Motinos dienos minėjimus, kiekvieną mėnesį lietuviškas pamaldas, uoliai dalyvauja atsisveikinant su amžinybėn išeinančiais. Suruošė St. Petersburgo okteto koncertą; telkinį aplankė vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Balys Gajauskas, BALFo centro valdybos pirm. Marija Rudienė. Svečius priėmė klubo valdyba, pasirūpino jų viešnage. Netrūko ir kitų organizacijų bei asmenų iniciatyvos ir jų buvo suruošti „Armonikos", „Kanklių", solistės koncertai.

Pirmininkas Jonas Daugėla nuoširdžiai dėkojo už našios veiklos darbus chorui „Sietynui", jo vadovui muz. A. Skridului, klubo valdybos narėms, nariams ir talkininkams už visokeriopą paramą klubo veikloje. Padėkojo pamaldų tvarkdariams K. Žolynui, J. Bartkui, vėliavų tarnybai — St. Daržinskiui, R. Snarskienei, E. Ambrozaitienei, A. Monkienei.

Padėkojo spaudai bei žurnalistams — Jurgiui Janušaičiui ir Algirdui Šilbajoriui už spaudai teiktą išsamią šio telkinio lietuvių veikos informaciją.

Klubo darbščioji iždininkė Danutė Šilbajorienė savo pranešime pažymėjo, kad klubo sąrašuose buvo 107 nariai, 99 jų susimokėjo nario mokestį už 1994 m. 4 klubo nariai šiais metais mirė, 2 persikėlė gyventi kitur, 2 sugrįžo į mūsų telkinį.

Klubo valdybos ruoštuose Naujųjų metų pietuose Hilton viešbutyje dalyvavo 59 asmenys. Klubas iš savo pajamų 1994 m. aukomis parėmė Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, „Vaikų viltį", „Draugo" fondą, Lietuvių tremtinių sąjungą, APPLE mokytojų programą. Viso paaukota 1,000 dol. Kunigams, Prince of Peace parapijai bei jos tarnautojams paaukota 625 dol. 1994 m. pradėti su 2,029.12 dol, baigti su 1,800.40 dol. kasoje.

Klubo valdybos vicepirm. A. Mažeikienė padėkojo savo talkininkėms, o narys A. Šilbajoris — už malonų bendradarbiavimą.

Apie rinkliavas bažnyčioje lietuvių pamaldų metu pranešė Kostas Žolynas. Aukų gauta 1,654 dol. Apmokėjus salės, kun. Grasso ir kitas išlaidas, 1995 m. liko 94 dol.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Narimantas Karaša. Iždas tvarkomas pavyzdingai ir prašė išreikšti iždininkei padėką.

Po valdybos ir kitų pareigūnų pranešimų diskusijų ir klausimų nebuvo. Susirinkimas visus pranešimus patvirtino plojimais.

Daytona Beach, Floridoje, Lietuvių klubo valdyba. Iš k. sėdi — narė Ona Daržinskienė, iždininkė Danutė Šilbajorienė, vicepirm. Aniceta Mažeikienė. Stovi — pirm. Jonas Daugėla, vicepirm. Algirdas Šilbajoris, sekretorė Ona Lanienė ir narys Alfonsas Bacevičius.

Po to buvo renkami trys valdybos nariai dvejiems metams.

Iš valdybos išeinantieji Jonas Daugėla, Aniceta Mažeikienė ir Algirdas Šilbajoris, susirinkimo paprašyti, sutiko valdyboje pasilikti dar dvejiems ateinantiems metams. Kitų siūlymų nebuvo. Susirinkimas juos ir perrinko, stipriais plojimais pritardami rinkimams.

Baigiant pirmininkaujantis Vytautas Abraitis visų susirinkimo dalyvių vardu pasidžiaugė tvarkinga susirinkimo eiga, padėkojo valdybai ir prie veiklos prisidėjusiems, palinkėjo naujajai valdybai — Jonui Daugėlai, A. Mažeikienei, Danutei Šilbajorienei, Onai Lanienei, Onai Daržinskienei, Alfonsui Bacevičiui ir Algirdui Šilbajoriui sėkmės.

Kontrolės komisija pasiliko ta pati: Narimantas Karaša, Juozas Sodaitis, Kostas Žolynas.

Šio telkinio lietuvių veiklą reikia vertinti teigiamai. Telkinys negausus, tačiau rodo gyvastingumą, ryžtingumą, ką liudija ir šiame rašinyje suminėta veikla.

PRISIMENAME AMŽINYBĖN IŠĖJUSIUS

Pernai spalio 27 d. Čikagoje keturius mėnesius sunkiai sirgusi, mirė Daytona Beach, FL, lietuvių telkinyje daugiau negu dešimtį metų gyvenusi a.a. Sofija Purienė.

Sausio 17 d. Daytona Beach gyvenanti velionės sesutė Valerija Šileikienė suruošė a.a. Sofijos atminimui gražias pamaldas Prince of Peace, Ormond Beach, bažnyčioje.

Pamaldose dalyvavo arti 90 asmenų — beveik visi aktyvieji šio telkinio lietuviai. Šv. Mišias už a.a. Sofijos sielą aukojo kun. Ričardas Grasso ir svečias iš N.J. prelatas Patrick G. Panos, St. Catherine of Bologna parapijos. Pamaldų metu gražiai skambėjo choro „Sietyno", vadovaujamo muz. Antano Skridulio, giesmės, kurias a.a. Sofija labai mėgo.

Kun. Ričardas Grasso pamoksle prisiminė a.a. Sofiją, kaip nuolatinę lietuvių pamaldų dalyvę, taurią lietuvę, pavyzdingą motiną, išauginusią sūnų Algį, mylėjusią savo sesutes, jų šeimas ir likusiems giminėms pareiškė užuojautą.

Po pamaldų velionės sesutė Valerija Šileikienė visus dalyvius pakvietė į restoraną pietų, kur dalyvavo arti 80 asmenų. Maldą sukalbėjo kun. Ričardas Grasso, dalyvavo ir svečias prel. Patrick G. Panos. Maldoje ir pabendravime prisimineme mielą tėvynės dukrą, a.a. Sofiją Purienę.

PRISIMINĖM A.A. R. BARŪNĄ

Už a.a. R. Barūną, staiga ir netikėtai mirusį 1994 m. sausio 23 d. Daytona Beach, mirties metinių proga, gedulingas pamaldas suruošė jo mylimi tėveliai Jadvyga ir Kazimieras Barūnai, Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach.

Šv. Mišias už velionio sielą aukojo kun. Ričardas Grasso, pamoksle jautriai prisimindamas šio jauno žmogaus skaudžią netektį. Pamaldas gražiomis giesmėmis praturtino choras „Sietynas", vadovaujamas muz. Antano Skridulio.

Po pamaldų a.a. R. Barūnas buvo prisimintas salėje prie kavutės ir pasidalinta šia skaudžia netektimi su velionio tėveliais Jadvyga ir Kazimieru Barūnais.

Jurgis Janušaitis

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL *Federal* SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

INSURED BY FDIC

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

EQUAL HOUSING LENDER

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Gediminas: tel. 312-925-4331

IEŠKO DARBO

30 m. moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, atlikti namų ruošos darbus. Gali dirbti įstaigų, pastatų valymo darbus naktimis. Vairuoja nuosavą automobilį. **Kreiptis: 312-737-2030.**

Muzikė, profesionalė, gali dirbti šeimoje; prižiūrėti vaikus, senelius, atlikti namų ruošos darbus. Moko dainuoti ir groti pianinu. Gali dirbti **tik 5 dienas savaitėje.** Kreiptis: **Tel. (312) 434-8027.**

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as $25, you can give a piece of America to someone you care about. Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

Take Stock in America **U.S. SAVINGS BONDS**

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

RE/MAX

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriuje ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę** Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Parduodamas namas
Brighton Parke.
Kreiptis:
tel. 312-523-5291

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb., apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. $325 į mėn. + „security dep." **Kreiptis į Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-6727**

HELP WANTED

REAL ESTATE SALES ASSISTANT

New home builder looking for a responsible, conscientious person to work as a sales assistant at model home locations. Weekends and some weekdays. Lemont area.

Ask for Linda
GALLAGHER & HENRY
(708) 482-8900

Dail. POVILO PUZINO monografija, yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas, kartu ir XX amžiaus Madona. Šis paveikslas apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana tinka bet kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui. Knygos kaina 25 dol. Illinois gyventojams Tax 2.19 dol. Persiuntimo išlaidos: USA — 3 dol., Canada — 4.50 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

RAUDONOSIOS ARMIJOS — LIETUVOS „IŠVADUOTOJOS" DIDŽIOJI NOSTALGIJA

Š.m. sausio 20 d. „Lietuvos rytо" puslapiuose skaitome straipsnį: „Nesigėdykime minėti Lietuvos išvadavimo iš fašizmo metinių", parašytą Lietuvos Seimo nario Bronislovo Jagmino. Autorius nuoširdžiai ilgisi LTSR praeities gyvenimo ir jo tradicijų, ilgisi ir labai išgyvena dėl sugriauto buvusio Kryžkalnyje paminklo sovietų armijai — išvaduotojai, stebisi, kad Lietuvos valdžios vyrai, dalyvavę gudų, ukrainiečių iškilmėse, skirtose iš hitlerinės okupacijos išvadavimui paminėti, pamiršo minėjimus savo namuose. Stebisi, kad pačioj Lietuvoje buvo nutylėta liepos 13 d. — Vilniaus išvadavimas, pamiršta spalio 10 d. — Tauragės išvadavimas, reikalauja sausio 28 d. paminėti Klaipėdos, o kartu ir visos Lietuvos išvadavimo 50-tąsias metines. Autorius dar labai norėtų pasirodyti su tarybiniais medaliais, apdovanojimais, kartu su sovietiniais veteranais, kurių krūtinės būtų nusagstytos sovietiniais ordinais ir penkiakampėmis žvaigždėmis, norėtų patirti žmonių pagarbą, išgirsti gerą žodį, pajusti šiltą žvilgsnį...

Autorius klausia, kas, ką ir kaip okupavo, kodėl ir pokario metais aidėjo šūviai, reikėjo žudyti, koks vis dėlto buvo tas laikas Lietuvai — SSRS sudėtyje? Toliau vėl klausia: „Gal į šiuos ir kitus svarbius, aktualius, dar tebedeginančius atmintį klausimus sugebės objektyviai atsakyti mūsų istorikai, ir tada ramiau gyvensime..." Autorius užbaigia straipsnį: „O kol kas reikėtų gerbti ne tik keliolika žuvusiųjų, ne tik tuos žuvusiuosius, kurie padėjo galvas už kažkam svarbesnius idealus, o gal tik interesus. Patylėjome visus metus, tai gal bent gegužės 9 dieną mes kukliai su dar gyvais Antrojo pasaulinio karo veteranais paminėkime Pergalės 50-metį".

Manau, kad daugeliui JAV lietuvių jau seniai suprantama, kur link suka Lietuvos likimą Seime žmonės iš LDDP frakcijos, prie kokių švenčių mus iš tolo pratina. Nėra ko labai stebėtis, gal greit ir mes čia priiminėsime nusipelniusius mūsų tautiečius su blizgančiais sovietiniais ordinais ir medaliais, kurių iki šiolei jie nedrįsdavo užsikabinti, „džiaugsimės" kartu su kitais mūsų tautiečiais Lietuvoje pilnąja tėvynės resovietizacija, ruošimės kovo 8-tajai...

Štai ant stalo „Dabartinių Lietuvos valstybės veikėjų biografinis žinynas", išleistas „Politika", Vilnius 1993, „Kas yra kas Lietuvoje 1993", ten rašoma: „Bronislovas Jagminas, Seimo narys, išrinktas daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal LDDP sąrašą. Gimė 1935.09.22 Tauragėje. Baigęs Tauragės 1-ąją vid. m-klą, studijavo žurnalistiką VU, kurį baigęs 1959 grįžo į Tauragę ir pradėjo dirbti rajono laikraščio redakcijoje. Čia praleido 33 metus. Pastaruoju laiku buvo šio laikraščio redaktoriaus pavaduotojas. Vienas ir su bendraautoriais išleido keletą knygų. Lietuvos ŽS narys. Buvo Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos narys. Dabar LDDP narys. Seime priklauso LDDP frakcijai, dirba Savivaldybių k-te".

Povilas Vaičekauskas
Chicago, IL

PER KLAIDĄ IŠSPRŪDO

Adv. Saulius Kuprys, Lietuvių R. Katalikų federacijos pirmininkas, buvo atgaivinęs „Skelbėją" — Šv. Kryžiaus parapijos savaitinio biuletenio lietuvių kalba puslapį, ir daugiau negu 10 metų jį redagavo. Su paskutinėmis lietuviškomis šv. Mišiomis šioje parapijoje š.m. sausio 15 d. baigėsi ir šio lietuviams parapijiečiams svarbaus informacinio puslapio eiga. Šis faktas per klaidą išsprūdo iš „Draugo" sausio 25 d. laidoje išspausdinto straipsnio „Atsisveikinom su Šv. Kryžiaus bažnyčia". Minimas adv. S. Kuprio ilgametis savanoriškas įsipareigojimas parapijos klebono ir visų lietuviškose šv. Mišiose dalyvavusių parapijiečių buvo labai vertinamas. Kuprių šeima pareigingai dalyvaudavo šv. Mišiose, o adv. S. Kuprys daug prisidėjo prie lietuviškų pamaldų tęstinumo.

Irena Regienė
Chicago, IL

PANAŠŪS BALSAI IŠ ABIEJŲ PUSIŲ

Prieš kiek laiko „Drauge" skaičiau Fabijono Daukanto straipsnį, kuriame kritikuojamas prezidentas Brazauskas, kad ragino boikotuoti Seimo priimtą referendumo įstatymą. Jo pasisakymas, kad nebalsuosiąs, buvo ženklas ištikimiesiems partiečiams, ypač kaimuose, pradėti gąsdinimo akciją, kad balsuotojai į rinkimines būstines neitų. Prezidentas turėjo teisę raginti balsuoti prieš, bet raginimas boikotuoti buvo Seimo priimto referendumo įstatymo laužymas. O prezidentas yra prisiekęs įstatymus vykdyti.

Dabar „Dirvoje" (1995 m. sausio 12 d.) skaitau Lietuvos katalikų gydytojų pareiškimą, kuriame reiškiama labai panaši mintis: „Jeigu dabartiniai išrinktieji būtų raginę, o ne trukdę piliečiams, ypač kaime, išreikšti savo valią, referendumas būtų tikrai pasisekęs".

Gąsdinimo taktika, kaip sovietmečio tradicijos, Lietuvoje yra išlikusios.

Jonas Matulaitis
Los Angeles, CA

REIKIA ADRESO

Perskaičiau D. Bindokienės straipsnį apie dingimą laiškų Lietuvoje. Ji ragino rašyti į ambasadą N.Y. A. Eidintui. Parašiau vieną laišką nurodydama pavardes ir adresus kur mano laiškų nepasiekia. Sekmadienio

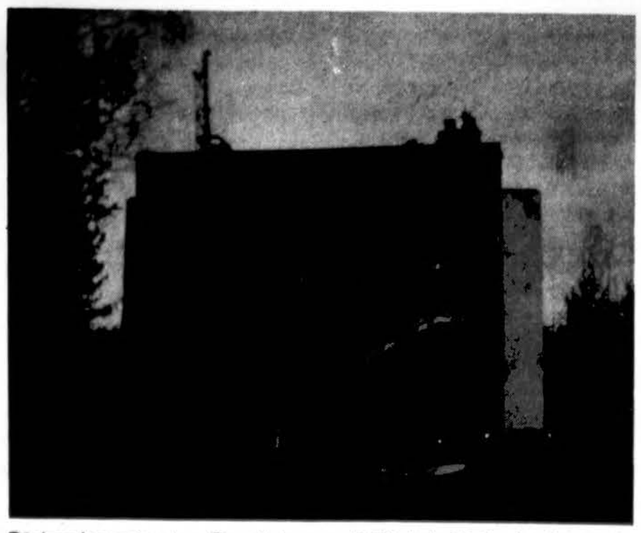

Būsimasis pensionatas „Tremtinių namai" Vilniuje, Meškeriotojų gatvėje.

Julius Augustaitis, apsilankęs tėvo-vaiko renginio metu „Žiburėlyje", sūnaus Aro supažindinamas su kasdieniniais mokyklėlės užsiėmimais.
Nuotr. **Irenos Senkevičienės**

ryte, girdėjau per A. Šluto vedamą radijo programą, kad ambasada gavo vieną laišką. Siūloma skambinti į lietuvių konsulatą ar Patria sužinoti ambasados adresą. Daug lietuvių gyvena toli nuo Čikagos, ar jie skambins sužinoti adresą? Ar nebūtų geriau įdėti mažą žinutę į „Draugą" su ambasados ir A. Eidinto adresu. Gal tada žmonės užpils laiškais.

Sigutė Žemaitienė
Cicero, IL

Gera pastaba. Pateikiame Lietuvos ambasados Vašingtone adresą: Lithuanian Embassy, 2622 Sixteenth Str., N.W., Washington, D.C. 20009. **Red.**

PADĖKIME LIETUVAI SU IŠEIVIJOS SPAUDA

Malonu buvo skaityti „Draugo" laiškų skyriuje straipsnį „Kai skaitome Draugą", kurį parašė Aldona Kiršauskienė-Baumilaitė iš Radviliškio. Susidarė įspūdis, kad ji yra dėkinga Amerikos lietuviams, kurie jų bibliotekai Radviliškyje užsakė užsienio lietuvių dienraštį.

Šia proga verta pažymėti, kad Lietuvoje atsirastų ir daugiau pavienių tautiečių, įstaigų ar bibliotekų, kurie rašytų į „Draugą" ir prašytų Amerikos lietuvių jiems užsakyti šį dienraštį.

Atrodo, kad prašančių šiuo metu yra nedaug. Vienas tautietis man sako: „Skaičiau 'Draugе', kad viena biblioteka Lietuvoje prašo jiems užsakyti iš Amerikos 'Draugą' ". Jis parašė, kad mielai sutinka laikraštį užprenumeruoti. Gavo iš jų atsakymą, kad pavėluota — jau kitas užsakė.

Mano konkretus pasiūlymas yra, kad daugiau tautiečių iš Lietuvos rašytų ir prašytų mūsų spaudos.

Tikrai atsiras daugiau Amerikos lietuvių, kurie jiems užsakys „Draugą". Bus iš to dviguba nauda: padidinsime mažėjančių „Draugo" prenumeratorių skaičių ir kartu informuosime lietuvius tėvynėje apie užsienio lietuvių gyvenimą. Mums trūksta tarpusavio bendradarbiavimo, kuris padarytų teigiamą progresą ir padėtų pašalinti susidariusius skirtumus.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

AČIŪ UŽ DIENRAŠTĮ

Nuoširdžiai dėkojame „Draugo" redakcijos darbuotojams už pluoštą šio dienraščio numerių.

Jūs davėte malonią galimybę mūsų žmonėms plačiau susipažinti su šiuo dienraščiu, nes dėl suprantamų priežasčių jo prenumerata daugeliui tegali būti tik svajonė.

Linkime ir šiais 1995 metais būti tuo, kuo buvote pernai ir esate dabar.

Vytautas Cinauskas
Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininkas

KURŠĖNŲ „TREMTINIO" KLUBO VARGAI

Kuršėnų „Tremtinio" klubas susikūrė 1988 m. rudenį. Tai buvo atgimimo laikai, kai visi tik svajojome apie nepriklausomą Lietuvą. Minėtasis klubas, subūręs Kuršėnų krašto genocido aukas — politinius kalinius ir tremtinius, gavo puikias patalpas Kuršėnų miesto savivaldybės rūmuose. Nieko nuostabaus, — juk tada Lietuvos Aukščiausioje Taryboje šeimininkavo žmonės,patys nukentėję nuo raudonųjų okupantų arba visa širdimi pritarę tiems, kurių visas gyvenimas, o neretai ir gyvastis, buvo paaukoti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui.

Neatsitiktinai, kai glėžnutės Lietuvos valstybės gyvavimui iškildavo mirtinas pavojus, Kuršėnų „Tremtinio" klubas visuomet buvo pirmosiose jos gynėjų gretose. Pavyzdžiui, 1991 m. sausio 12 d. prie Vilniaus televizijos bokšto ir spaudos rūmų mūsų klubo vėliava ištisą parą nė minutei nebuvo paleista iš rankų, išdidžiai plevėsavo sostinės danguje. Klubo nariai, susikabinę rankomis, ją gynė nuo okupantų.

O kiek budėta prie Aukščiausios Tarybos rūmų! Ogi tiek, kiek reikėjo. Ir nebuvo tada prie tarybos rūmų dvimetrinių plieno tvorų. Atstovai išeidavo pasikalbėti su mumis, o neretai drauge su budinčiaisiais uždainuodavo ir lietuvišką liaudies dainą.

Laikai keitėsi. Tą pajutome, kai rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą laimėjo LDD — (buvusioji Lietuvos Komunistų) — partija. „Tremtinio" klubui buvo „pasiūlyta" patalpas palikti, nes esą reikia remontuoti. O pretekstas tam buvo — rinkimų naktį išdaužtas vienas tremtinių būstinės langas. Tas įvykis labai panašus į Reichstago rūmų padegimą Berlyne, po kurio prasidėjo Vokietijos žydų genocidas... Na, o po remonto tremtinių klubui durys Kuršėnų merijos buvo uždarytos visam laikui.

Teko kraustytis į avarinį Juzuitienės namą (fondinį). Palėpėje suremontavome vieną kambarėlį ir įsikūrėme. Nors patalpa ir nešildoma, bet žiemą iškentėjome — politiniai kaliniai ir tremtiniai — Sibiro šalčių ir vėjų užgrūdinti žmonės!

Bet netrukus Micaičių paukštyno bendrovė (vl. Diržys) „užkariavo" pirmąjį minėtojo pastato aukštą, įkūrė maisto prekių parduotuvę, o mūsų klubas „gavo signalą" kraustytis lauk! Juk labai nepatogu, jeigu tremtiniai-skurdžiai (jų santaupas pavogė LDDP) matys, kaip byra aukso monetos iš avinėlio vilnų...

Laimei, atsirado galimybė susiremontuoti Kuršėnų parapijai grąžintas senąsias klebonijos patalpas. Čia 3 mėnesius Kuršėnų tremtiniai dirbo po darbo valandų ir šeštadieniais. Suremontavome parapijos salę ir jaukų būstinės kambarėlį. Čia ir priglaudė Kuršėnų tremtinius drauge su krikščionimis demokratais Kuršėnų klebonas dekanas Arnašius. Tikimės, kad iš čia mūsų jau niekas neiškraustys. Užsibūsime ilgiau, juolab, kad pagyvenusiems ir tremties negandų iškankintiesiems netoli ir bažnyčia — Dievo namai!

Jonas Vaišnoras
Kuršėnai

DEŠINIŲJŲ FRONTAS?

Daug užsienyje gyvenančių kenčiame, kad persikrikštijusi lietuvių komunistų partija laimėjo Seimo ir prezidentinius rinkimus. Manoma, kad ir Lietuvoje gyvenantys jau pajuto žalą, kurią neša buvusio okupanto artimų kolaborantų partija. Tiek mes, tiek Lietuvoje išlikę ištikimi lietuviai, nepasitikime LDDP jų derybose su Rusija ir jų Lietuvos turto ir ekonomijos pertvarkyme. Bet ar tai užteks laimėti rinkimus? Seimo rinkimai vyks 1996 metais.

Paruošti strategiją dėl Seimo rinkimų ne tik laikas, bet ir vėlus laikas. Girdime, kad tuo tikslu dešiniosios partijos Lietuvoje ką tik tarėsi. Taip pat neseniai turėjome progą išgirsti iš dviejų didesnių dešiniųjų partijų narių, Algirdo Saudargo, Krikščionių demokratų, ir Laimos Andrikienės Tėvynės sąjungos — konservatorių. Jų pažiūros į reikalą sudaryti bendrą dešiniųjų frontą kelia baimę, kad ir po ateinančių rinkimų dauguma Seime liks LDDP rankose.

Nekritikuojant svečių pateiktų argumentų, pateisinančių dešiniųjų skaldymąsi, apsiribokime pažvelgti, kuo mes galime padėti Lietuvos dešiniosioms partijoms vieningai veikti. Už tiek daug partijų Lietuvoje susidarymą galbūt iš dalies kalti ir užsienyje išlikusių ankstyvesniosios Lietuvos partijų likučiai. Lietuvai atstatydinus nepriklausomybę, užsieniečiai skubėjo padėti atkurti visas buvusias partijas, gerai neatsižvelgę į dabartines aplinkybes Lietuvoje. Tuo tarpu buvusieji aktyvūs okupanto kolaborantai ir nomenklatūra pajėgė išlikti vienalytė.

Į dešiniųjų pusę įskaitykime daugumą mūsų, gyvenančių užsienyje, ir visas partijas, tiesiogiai nesančias rusų okupacijos laikų galvosenos tęsėjas. Gal tik dabar išryškėja, kad svarbiausias, dešiniuosius jungiantis tikslas yra pašalinti buvusius okupanto kolaborantus ir jų tinklą iš tautai vadovaujančių pozicijų. Tik gaila, kad vien užsienyje gyvenantieji balsuotojai rinkimų nenulems. Piniginė parama gal dar turi truputį didesnės reikšmės, o dar daugiau moralinė. Tad gal vertėtų pasvarstyti šias veiklos galimybes: sudaryti užsienyje vieningą frontą iš partijų likučių, kaip pavyzdį ir moralinį paskatinimą, nelaukiant to Lietuvoje; neteikti individualioms partijoms piniginės paramos, išskyrus su sąlyga, kad jos viešai paskelbs bendrą dešiniųjų partijų strategiją, arba net, kad jos sudarytų formalią koaliciją rinkimams; atsižvelgiant į tai, kad praeituose rinkimuose užsienio balsai nulėmė kelias Seimo atstovų vietas, Čikagos apylinkėse yra jau apie 12,000 naujai iš Lietuvos atvykusių imigrantų, galėtume jau dabar pradėti aktyvų balsuotojų registravimą.

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL

POPULIARIAUSIAS PALANGIŠKIS

Populiariausiu metų žmogumi Palangoje paskelbtas miesto meras Algimantas Ulba, buvęs Lietuvos Aukščiausios tarybos deputatas, Nepriklausomybės atkūrimo akto signataras. Palangiškiai teigia, kad A. Ulba deramai atlieka nelengvas savo pareigas, principingai sprendžia Palangos miesto plėtojimo problemas.

1955 m. sausio 25 d., sulaukusi 89 metų amžiaus mirė mūsų mylima Mama ir Senelė

A.†A.
ONA DIRVIANSKIENĖ
ANDRIUŠYTĖ

Gyveno Čikagoje.
Gimė Lietuvoje, Miknaičių kaime, Šakių apskrityje.
Amerikoje išgyveno 45 metus.

Nuliūdę liko duktė Danutė Dulksnienė su vyru Algimantu, anūkės Daina ir Audra, sūnus Rimantas Dirvonis su žmona Danute, anūkai Vytautas ir Violeta. Lietuvoje liko brolio duktė Danutė Andriušytė-Butrimienė.

Velionė pašarvota penktadienį, sausio 27 d., nuo 3 iki 9 v.v., Petkaus Lemonto laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 28 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčią Pasaulio Lietuvių centre, kur 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę **duktė ir sūnus su šeimomis.**

A.†A.
BIRUTEI SKRINSKIENEI

mirus, Jos vyrui dr. JUOZUI SKRINSKAI, vaikams RAMŪNUI, VITOLIUI, ALGIRDUI ir RŪTAI, seserims MARIJAI MIKONIENEI ir ELVIRAI OŠLAPIENEI, broliams VINCUI ir RAIMUNDUI APANAVIČIAMS ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Klevelando Ateitininkai Sendraugiai

Mielai Čikagos Lituanistinės Mokyklos Bičiulei

A.†A.
SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI

mirus, reiškiame gilią užuojautą jos dukrai DANAI ir visai ENDRIJONŲ šeimai

Čikagos Lituanistinės mokyklos mokytojai ir tėvai

A.†A.
JUOZUI ALEKSIŪNUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai RASAI, sūnums, mūsų mokiniams, DARIUI, LINUI ir AUDRIUI.

Čikagos Lituanistinės mokyklos mokytojai ir tėvai

Brangiam Vyrui, Tėvui ir Lietuvos Kovotojui

A.†A.
STASIUI PAČKAUSKUI

mirus, žmonai LEOKADIJAI, dukrai DANUTEI, sūnums VYTAUTUI, ALGIUI, JAUNIUI bei visiems giminėms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Stepas Lukauskas

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v. v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

We Ship UPS 312-434-9766
Užsilimam maisto tiekimu (catering)
talman
delicatessen
Valgis Catering
Skaniausi lietuviški gaminiai
Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pedagogas Juozas Masilionis kalbės apie Vasario 16-sios reikšmę minėjime, kuris ruošiamas vasario 16 d., 7 val. vak., Jaunimo centro kavinėje. Meninę programą atliks lituanistinės mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, mokiniai, o taip pat ir susirinkusieji savo bendromis dainomis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti šiame tradiciniame paminėjime.

Teresė Meilienė, kurios dukrelė lanko „Žiburėlio" mokyklėlę Lemonte, susipažįsta su Montessori auklėjimo metodais.

Šv. Kazimiero seserys kviečia dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų įsteigėja, Motina Marija Kaupaitė, būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, vasario 4 d., 9:30 val. ryte, motiniškojo namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias aukos kun. Conrad Borntrager, O.S.M. Visuomenė kviečiama atvykti ir kartu pasimelsti šia kilnia intencija.

Aga Rimienė, Chicago, IL, apsilankiusi „Draugo" patalpose, nusipirko meno knygų už nemažą sumą. Pati būdama menininkė, gerai supranta lietuviškos dailės grožį, taigi ir šį kartą neaplenkė mūsų knygyno.

x Aukščiausio lygio Vilniaus Valstybinio Operos ir Teatro artistai klausytojų neapvils. Jums dainuos garsūs solistai: tenoras **Bronius Tamašauskas** ir mecosopranas **Vitalija Šiškaitė.** Jiems akompanuos Lietuvos Muzikos Akademijos dėstytojas ir didelio talento pianistas Robertas Bekionis. (sk)

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija rengia tradicinę vakarienę š.m. **vasario 3 d. 6:30 v.v.** Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus Lietuvos Nepriklausomybei paminėti programa, taip pat šilta-šalta vakarienė, saldumynai, vynas; šokiams gros Algis Barniškis. Auka $15. Rezervacijoms skambinkite: **J. Bagdžiui, 312-434-3713, M. Jukniui, 312-582-9784** arba **J. Kuliui, 312-778-7508.** Bilietus galima pasiimti „Neringos" restorane, 2632 W. 71 St., arba bažnyčios prieangyje po 10:30 v.r. sekmadienio Mišių. Kviečiami visi atvykti, paremti Namų Savininkų draugiją, kuri visus metus rūpinasi Marquette Parko apylinke. (sk)

Neseniai pradėtą anglų kalba leisti žurnalą „Lithuanian Heritage" ir taip pat jo redaktorių, lemontiškį Val (Valentiną) Ramonį plačiai pamini Čikagos ir apylinkių laikraščiai praėjusių metų gruodžio, šių metų sausio pradžios laidose. Tai: „Lemont Reporter", „Lemont Metropolitan", „Daily Southtown", „Chicago Tribune". Daug kur straipsniai iliustruoti redaktoriaus bei žurnalo viršelio nuotraukomis. Apskritai apie naująjį žurnalą atsiliepiama labai teigiamai. Pažymėta, kad jį galima užsiprenumeruoti, rašant Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60439-0225.

Paulius Leonas, Chicago, IL, persikeldamas gyventi į Lietuvos sostinę Vilnių, neužmiršo „Draugo", įteikdamas 105 dol. auką. Nuoširdžiai dėkodami už dovaną, linkime laimingų ateities dienų, o mūsų laikraštis jį pasveikins jau tėvynės žemėje.

Dr. ir Mrs. Anthony Čiuris, Juno Beach, FL, kartu su **prenumerata 1995 metams** parėmė „Draugą" 100 dol. ir dar pridėjo 15 dol. auką už kalėdines korteles. Esame labai jiems dėkingi už paramą ir palankumą.

M. Nekalto Prasidėjimo parapija Brighton Parke, kaip ir kitos lietuvių parapijos, susiduria su finansiniais trūkumais. Klebonas kun. Antanas Puchenski su darbščiais talkininkais ruošia ypatingą koncertą, kad galėtų suteikti lietuviškai visuomenei dvasinės atgaivos, o parapijai — gyvybiškai svarbių lėšų. Koncertas įvyks š.m. balandžio 30 d. parapijos bažnyčioje. Dalyvauja sol. **Arnoldas Voketaitis,** pianistas **Andrius Kuprevičius,** solistės **Virginija Bruožytė** ir **Ljana Kopūstaitė.** Prašome pasižymėti šią datą ir neruošti kitų renginių, o atsilankyti į Nekalto Prasidėjimo parapijos koncertą.

x Jei reikia įsigyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į **Ed Šumaną, tel. 1-708-246-8241. Aš padedu pensininkams.** (sk)

x KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir atsakomingai pristato maisto siuntinius per 10-14 dienų jūsų artimiesiems. Atsiunčiame ir pasirašytą pakvitavimą. Rašykite arba skambinkite Vytui ar Genei Kairiams — atsiųsime pilną siuntinių bei priedų sąrašą. **Kairys Baltic Expediting, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont., Canada 18 E 5A6, tel. 905-643-3334/fax 905-643-8980.** (sk)

x Lemonto apylinkės gyventojai jau dabar gali rasti geriausius **„Racine Bakery"** produktus vietinėse krautuvėse — **„CHIPAIN'S"** ir **„TORTURA'S".** Parduodama „Racine" lietuviška duona, pumpernickel „Plyta", lašiniuočiai ir kiti lietuviškos kepyklos gaminti. (sk)

Auka „Draugo" paramos fondui—
yra lietuvybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

KUNIGO JONO KIDYKO PAGERBIMAS

Jaunimo centro ir Jėzuitų vienuolyno Čikagoje pradininkas, kun. Jonas Kidykas, SJ, buvo pagerbtas 90 metų sukakties proga.

Pagerbimas buvo pradėtas šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų, gausūs kun. J. Kidyko gerbėjai rinkosi į Jaunimo centro kavinę pabendravimui su jubiliatu, kurį pravedė Marija A. Jurkutė, pakviesdama dr. P. Kisielių papasakoti apie kunigo Jono nueitą gyvenimo kelią nuo lopšio iki šių dienų, kuris buvo pilnas Dievo meilės ir pasiaukojimo tikėjimo skleidimui.

Algis Kazlauskas sveikino jubiliatą visų Palaiminto Švento Jurgio Matulaičio parapijos narių vardu, kur kun. J. Kidykas kurį laiką klebonavo.

Jaunimo centro ir administracijos vardu sveikino J. centro Tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus. Padėkojęs jėzuitams už pastangas įsteigti šį lietuvybės centrą, o ypač jo pradininkui — kun. J. Kidykui, prašė susirinkusiųjų, kad jie nepamirštų ir pagal išgales ir toliau remtų JC. „Šių pastatų likimas yra lietuviškos visuomenės rankose. Remkime, kol dar pajėgiame ir mūsų gyslose teka lietuvybės

Joana Krutulienė.

išlaikymo kraujas", baigė savo sveikinimą Vaclovas Momkus.

Atėjo eilė ir pačiam jubiliatui prabilti į susirinkusius. Kun. J. Kidykas, SJ, būdamas kuklus, sakė, kad gal ankstyvesnieji kalbėtojai per daug skyrė jam nuopelnų. Jis pabrėžė, kad visą savo gyvenimą aukojo Dievui ir sielų grąžinimui Kristui. Dirbdamas pastoracinį ir visuomeninį darbą, matė Dievo globą. Jis yra dėkingas Dievui, kad galėjo sulaukti brandaus amžiaus. Jis sakė, kad yra labai dėkingas savo tėvams, kurie buvo labai religingi nors ir nebuvo turtingi. Jam esant 12 metų, mirė tėvas, atspėjęs savo mirtį, atiduodamas savo sielą Dievui. Tėvo mirtis jį giliai paveikė,nes pasiryžo eiti tėvo pėdomis ir prašė Dievo, kad suteiktų laimingą mirtį.

Kun. Jonas Kidykas dėkojo visiems, kurie jį sveikino ir kartu prašė visų skirti daugiau laiko maldai ir Dievo meilei.

Meninėje dalyje Marija Jurkutė padeklamavo eilėraštį apie Dievo meilę žmonėms.

Jubiliatą taip pat sveikino ir pavieniai asmenys, susirinkę jo pagerbti ir pasidžiaugti kartu, jam sulaukus gražių metų. Linkėjo dar ilgai darbuotis Dievo vynuogyne.

Ant. Paužuolis

GYVENIMAS KAIP FILMAS

„Daily Southtown" laikraštis š.m. sausio 25 d. laidoje išspausdino platų straipsnį apie čikagiečiams ir tolimesnių vietovių lietuviams gerai pažįstamą visuomenininkę Joaną Krutulienę (Gene O'Shea, „Woman survived war with hopeful attitude"). Pažymėta, kad ji daug metų gyvena Chicago Lawn (Marquette Park) apylinkėje ir net svajoja parašyti knygą apie savo išgyvenimus Antrojo pasaulinio karo metu. Autorius pastebi, kad dėl tos autobiografijos „be abejo, varžytųsi Hollywoodo filmų gamintojai", kadangi ji nepaprastai įdomi. J. Krutulienė straipsnyje pasakoja apie savo vaikystę Lietuvoje, bolševikų okupaciją ir šeimos persekiojimą (tėvas suimtas, vėliau Sibire nužudytas). Taip pat kalba apie kitą, ne mažiau žiaurų okupantą — nacius. Ji sakosi pati savo akimis regėjusi baisesnius įvykius, kaip vaizduojamieji filme „Schindler's List", nes šeima taip pat buvusi uždaryta koncentracijos stovykloje.

Straipsnyje šiltai pristatoma Joanos veikla užsienio lietuvių visuomenėje ir jos darbovietėje — Cook apskrities „Chief Medical examiner's" įstaigoje (pernai išėjusi į pensiją). Išspausdinta ir nemaža, spalvota J. Krutulienės nuotrauka.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530** arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627,** dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: **tel. 1-800-621-2103.** (sk)

x ZOTA MICKEVIČIENĖ, iš Michigan City, rašo: „Pagelbėti mūsų tautos brangiems vaikams-našlaičiams skiriu auką **$600,** pagerbiant mano mirusio vyro **a.a. Gedimino Mickevičiaus** atminimą. Noréčiau du metus padėti dviem našlaičiams". Lietuvos našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos" komitetas, **2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.** (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

Alice Stephens vardo stipendijų fondo komiteto ir antrojo konkurso jury komisijos nariai. Sėdi iš kairės: Helen Rosinski, Alvina Giedraitienė, Regina Endriukaitienė, Christina Lindquist ir Zita Šimutienė; stovi: Arnoldas Voketaitis, Lucyna Migala, Genovaitė Mačytė-Giedraitienė, ses. Theresa Papšis, Joana Krutulienė, Nijolė Voketaitienė, Mary Banky, Christina Saliga-Sullivan ir dr. Anicetas Šimutis. II eil. jaunoji viešnia Kara Carmichael. Komitetui ir jury komisijai dar priklauso: Jonė Bobinienė, Genovaitė Mažeikienė, Aldona Olienė, Anthony Giedraitis ir Kimberly Smidt.

ALTo Čikagos skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas bus vasario 11-12 d. šia tvarka: šeštadienį, vasario 11 d., 12 val., vėliavų pakėlimas ir žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Iškilmėse dalyvauja Čikagos lit. mokyklos mokiniai, taip pat Lietuvos Seimo narys, opozicijos vadas prof. Vytautas Landsbergis. Visuomenė kviečiama gausiai susirinkti. Sekmadienį, vasario 12 d., 10 val. r., vėliavų pakėlimas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos aikštėje (6820 S. Washtenaw). Vadovauja Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, taip pat dalyvauja Gen. T. Daukanto ir Klaipėdos Jūrų šaulių kuopos bei ramovėnai.

Vasario 3 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje dr. Vytautas Žalys, Lietuvos ambasados Vašingtone pirmasis sekretorius, skaitys paskaitą „Klaipėdos klausimas istorijos ir dabarties požiūriu". Naudodamasis nepaskelbtais archyviniais dokumentais, prelegentas kalbės apie mažai arba visiškai nežinomas problemas, susietas su Klaipėda. Dr. Žalys yra tarptautinių santykių ir diplomatijos istorijos žinovas, daugelio straipsnių įvairiomis kalbomis autorius. 1993 m. buvo paskirtas Lietuvos ambasados pirmuoju sekretorium. Po paskaitos vaišės.

Mrs. Eleonor Kover, gyv. Piscataway, NJ, „Draugo" knygyne užsisakė knygų net už 135 dol. Džiaugiamės parodyta meile spausdintam žodžiui.

Komisija, sudaryta Illinois universitete Čikagoje iš 55 istorikų, žurnalistų ir politikos stebėtojų, nusprendė, kad sėkmingiausias ir labiausiai pasižymėjęs meras bet kuomet Čikagos istorijoje buvo Richard J. Daley, valdęs miestą nuo 1955 iki 1976 m. Komisijai vadovavo prof. Melvin G. Holli, Illinois universiteto Istorijos katedros vedėjas. Jis kartu su prof. Paul M. Green, dėstančiu politinius mokslus Governors State universitete, 1994 m. išleido knygą „The Mayors: the Chicago Political Tradition". Antrą vietą komisija skyrė merui Carter Harrison II, ėjusiam pareigas 1897-1905 ir 1911-1915 m., trečioje vietoje yra Harold Washington — 1983-1987 m., o dabartinis meras Richard M. Daley yra devintoje vietoje. Pažymėtina, kad Čikagoje dukart meras buvo tėvas ir sūnus — tuo pačiu vardu bei pavarde: Carter Harrison ir Richard Daley.

Stasė Sakavičius, Oak Lawn, o ne Sakevičius, kaip buvo paskelbta, atsiuntė „Draugui" 100 dol.

ANTRASIS ALICE STEPHENS VARDO KONKURSAS

Po gerai pasisekusio koncerto 1994 m. kovo mėn. 13 d. Maria aukštesniosios mokyklos salėje, dalyvaujant pirmojo konkurso laimėtojai Virginijai Bruožytei-Muliolienei, Rūtai Pakštaitei, Algimantui Barniškiui, o taip pat svečiams: garsiam operos solistui Arnoldui Voketaičiui, pianistui Kimberly Schmidt, Alice Stephens dainininkėms ir „Lira" ansambliui, komitetas entuziastingai pradėjo ruošti antrąjį Alice Stephens vardo vokalinio stipendijų fondo konkursą. Šis konkursas įvyko 1994 m. spalio 2 d. Maria aukštesniosios mokyklos salėje. Konkurse buvo atrinkti keturi dainininkai. Vienam kandidatui atsisakius, konkurse dalyvavo likusieji trys dainininkai, maždaug vienodo pajėgumo. Vertinimo komisijai pasiūlius, Alice Stephens vokalinio stipendijų fondo komitetas nutarė 1,000 dol. premiją paskirstyti taip: 500 dol. sopranui Lijanai Kopūstaitei, o po 250 dol. — sopranui Genovaitei Bigenytei ir bosui-baritonui Algimantui Barniškiui.

Vertinimo komisiją sudarė: tarptautinio garso bosas-baritonas Arnoldas Voketaitis, žinomas pianistas-akompaniatorius Kimberly Schmidt, Anthony Giedraitis, vargonininkas, Amerikos Lietuvių Vargonininkų sąjungos narys; Lucyna Migala, viena „Liros" dainininkių ansamblio steigėjų ir direktorė; seselė Theresa Papšis SSC, muzikos ir vokalinio skyriaus vedėja Maria aukštesniojoje mokykloje; Joana Krutulienė, Alice Stephens ansamblio dainininkė ir buvusi jos mokinė.

Alice Stephens vokalinio stipendijų fondo komitetas, įvertindamas jury komisijos darbą, nuoširdžiai dėkoja visiems jos nariams. Komitetas ir toliau yra pasiryžęs tęsti šią tradiciją, paremiant ir skatinant dainininkus tobulėti dainavimo mene, pagerbti bei išlaikyti mylimos mokytojos-dirigentės Alice Stephens šviesią atmintį.

Alice Stephens vardo vokalinis stipendijų fondas įsisteigtas 1992 metais ir jau sėkmingai suruošė du konkursus. Fondo komitetą sudaro: Genevieve Mečys-Gedraitis ir Lucyna Migala — vicepirmininkės, ir narės: Mary H. Banky, Jonė Bobinienė, Regina Endriukaitis, Alvina Giedraitis, Joana Krutulienė, Genovaitė Mažeikienė, Aldona Olis, Theresa Papšis, SSC, Helen Rosinski ir Christine Saliga-Sullivan.

Komitetas ypač dėkoja seselėms kazimierietėms ir visiems, prisidėjusiems prie šio fondo kilnios idėjos įgyvendinimo. Komitetas vėl ruošiasi 1995 metų konkursui, apie kurį bus paskelbta vėliau.

J. K.

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke, vasario 5 d. bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.

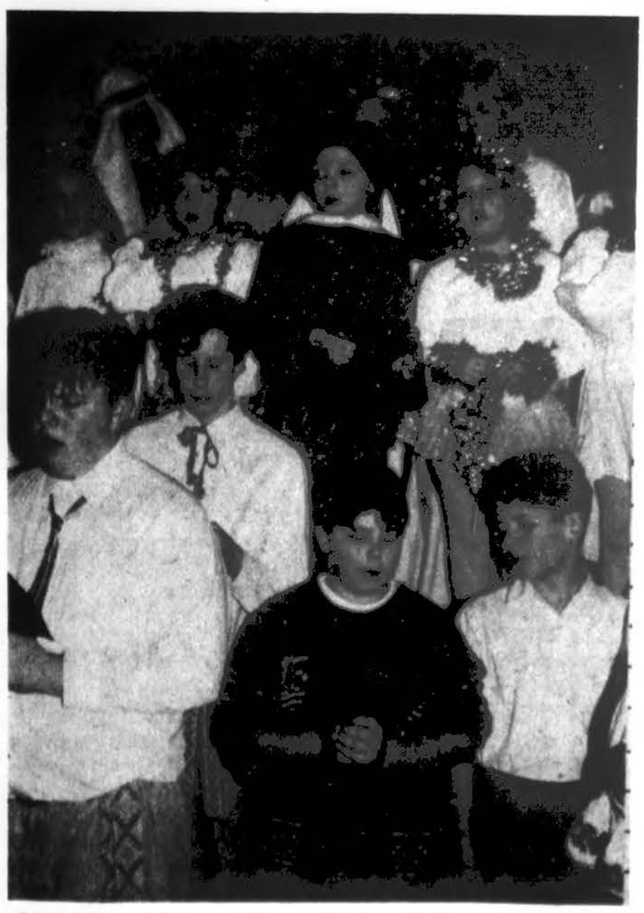

Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai praėjusių metų gruodžio mėn. ruoštoje Kalėdų eglutėje.